Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.
29 АВГУСТ 1973 й.
ЧОРШАНБА
№ 202 (2186).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 28 августда Кримда Америка-Совет савдо палатаси директорлари кенгашининг раиси Д. Кендаллани қабул қилди. Д. Кендалла СССР ташқи савдо министрлиги билан озиқ-овқат саноати министрлигининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган.

Суҳбат чоғида СССР билан АҚШ ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларга доир баъзи масалалар ва Америка-Совет савдо палатасининг бу соҳадаги роли кўриб чиқилди. Ҳар икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш учун палата фаолиятининг муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

● КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин кеча Кремлда ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал билан учрашди. Ҳар икки мамлакат ҳукумат раҳбарлари ҳозирги вақтда план органлари даражасида олиб борилаётган СССР ва Чехословакия халқ хўжалигини ривожлантириш планларини координациялаш бўйича биргаликдаги ишларнинг дастлабки якунларига ижобий баҳо беришди. Шу куни кечқурун Л. Штроугал ватанига жўнаб кетди.

Соня Содиқова шаҳримиздаги кўн-галантерея фабрикасининг меҳнат ветеранларидан биридир. У 25 йилдан буён ана шу корхонада ишлаб келади. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган бу аёл кўплаб ёш тикувчиларнинг устози ҳамдир. У ўзининг шахсий беш йиллик планини икки ярим йилда бажариб, ҳозир келгуси беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Ҳ. Шодиев фотоси.

1973 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ
МЕҲНАТ ВАХТАСИ

ҲАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КЎПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

ВАҚТДАН ЎЗГАНЛАР

⊙ СЕНТЯБРЬ ОЙИ ҲИСОБИГА ⊙ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ КЎПАЙМОҚДА ⊙ ОШИРИЛГАН ПЛАН АСОСИДА ⊙ ҚИММАТЛИ ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ.

Партия ва ҳукуматимизнинг тўққизинчи беш йиллик ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини янада авж олдириш тўғрисидаги тарихий қарори асосида меҳнат қилаётган кун-мўйина заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари шу кунларда келгуси ой ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Йил бошидаёқ мўйнадўзлар ўзлари зиммага олган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқишиб, белгиланганидан ҳам ошиқ план қабул қилишган эди. Ана шу юксак маррани муваффақиятли эгаллаш, ҳал қилувчи йилда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш ва яна бошқа бир қанча ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш йўлида улар ғайрат кўрсатишяпти. Ишчиларнинг эзгу мақсад йўлидаги интилиши ўз самарасини кўрсатяпти. Завод коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича саккиз ойлик топшириқни муддатидан илгари шараф билан бажарди. 22 августга қадар мўйнадўзлар тўрт миллион 783 минг сўмлик истеъмол буюмлари ишлаб чиқардилар ва буюртмачиларга жўнатдилар. Улар ўз ички имкониятларини чамалаб чиқишиб, ой охирига қадар яна 230 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга қарор қилдилар.

Ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этаётган коллектив аъзолари

Бугун

яна бир муваффақиятни қўлга киритдилар. Уларнинг саккиз ойлик планга қўшимча ишлаб чиқарган маҳсулотлари 100 минг сўмликдан ошиб кетди.

Хўш, қўлга киритилаётган ютуқларнинг сири нимада?

— Ютуқларимизнинг сири — меҳнатни тўғри ташкил этаётганлигимиз, ички резервлардан оқилона фойдаланаётганимиз, барча цех ва участкаларда мусобақани тобора авж олдираётганимиздадир, — дейди заводнинг катта иқтисодчиси С. Азизова.— Корхонамизда йиллик ва беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга бел боғлаган ишчилар кун сайин ошиб боряпти. Уларнинг фидокорликлари туфайли смена ва ойлик топшириқлари доимо зиёдаси билан адо этилаётир.

Дарҳақиқат шундай! Заводда мусобақа алангаси тобора авж олаяпти. Бунда В. Ларионова бош бўлган бригада аъзолари ҳиммат кўрсатишяпти. Бригада аъзоларидан ўн бешдан зиёд киши шу кунларда 1975 йил ҳисобига ишлаяпти. Бригада эса беш йиллик топшириқни 1974 йил июнида адо этишга қарор қилган.

Шуни айтиш керакки, корхонада мусобақани ташкил этиш, уни кенг қулоч ёздириш, вақтида якунлар чиқариш ва ғолибларни ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантиришга катта эътибор беряпти. Меҳнат беллашуви пешқадамлари балли система бўйича аниқланади. Уларга қизил вимпеллар, ғолиб цехга эса корхонанинг кўчма Қизил байроғи топширилади. Мусобақада ўрнак кўрсатаётганлар моддий жиҳатдан ҳам тақдирланаяпти. Ана шунинг натижасида заводда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми тобора ошиб бораяпти. Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш туфайли унумдорлик ўтган давр ичида планда кўзда тутилганидан олти процентга ошди. Янгидан ишга туширилган 16 та жиҳоз мўйнадўзларнинг ишига барака киритди.

Заводда Тошкент авиация заводининг донгдор фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати А. Девятова қимматли ташаббуси асосида меҳнат қилаётганлар кўпчиликни ташкил этади. Корхонанинг 50 ветеран ишчиси Альбинанинг ташаббусига қўшилиб, ёшларга мураббийлик қилмоқдалар.

Бу ерда вақтдан ўзган ҳолда ишлаётган ишчилар сафи ҳам тобора кенгайиб боряпти. А. Салимов, А. Алиев, А. Муҳаммаджонов, А. Маҳкамова сингари ўз касбининг ҳақиқий усталари бўлган ишчилар ҳал қилувчи йил топшириқларини бажаришда ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар. Уларнинг ҳиммат кўрсатиб ишлаши туфайли корхонанинг эришаётган ютуқлари салмоғи ошиб боряпти.

С. БОҚИЕВ.

Пойтахтнинг бир куни

СИФАТ ЯХШИЛАНАДИ

Бугун

2-ПИВО ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИ МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ БЎЙИЧА 8 ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛГАНЛИГИ ҲАҚИДА РАПОРТ БЕРДИ. Пландаги 1 миллион 204 минг ўрнига, 1 миллион 208 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Одатда энг яхши пиво заводлари ҳақида гап борганда кўпчилик 6-пиво заводини тилга оларди. 2-завод ҳақида эса илиқ сўзлар кам бўлар эди. Ҳозир мазкур корхона маҳсулотлари сифат жиҳатидан «рақиб»ларига етай, деб қолди. Яқинда бу ерда бўлган комиссия аъзолари завод ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати яхшиланиб бораётганлигини таъкидладилар. Пиволар ҳозир тиниқ ва хушбўй қилиб тайёрланмоқда.

Бу ерда ўтказилган реконструкция шарофати туфайли «Жигули»дан ташқари, бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш имконияти туғилди.

Корхонада ўсиш ўтган йилдагига нисбатан анча ошди. Бултур август ойида 950 минг декалитр маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, шу йилнинг август ойига келиб, бу миқдор 1 миллион 30 минг декалитрни ташкил этди.

Томат пастаси юборилмоқда

Консерва заводи коллективи 10 кундан бери шимолий районлар аҳолисига томат пасталари юбормоқда.

Бугун

томат пасталарнинг навбатдаги партияси юборилди. Шу куни мамлакатимизнинг Новокузнецк, Новосибирск, Тюмень шаҳар ва областларига консерва қилинган турли хил маҳсулотлар йўлланди.

● Шу куннинг интервьюси

Буюк мутафаккир хотирасига

Буюк олим-энциклопедист Абу Райҳон Беруний туғилганига 1000 йил тўлишига бағишланган юбилей тантаналари ўтказилишига саноқли кунлар қолди.

Биз Беруний юбилейини ўтказиш ташкилий комитетининг илмий секретари, фалсафа фанлари доктори Мубин Баротович Баротовдан бу улуғ сана ва унга бағишлаб ўтказилаётган тадбирлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

Бугун

— ЮНЕСКО қарорига биноан, бу йил буюк олим ва файласуф, хоразмлик мутафаккир Беруний туғилганига 1000 йил тўлиши муносабати билан юбилей тантаналари ўтказилади. Маълумки, ЮНЕСКО халқаро миқёсда машҳур бўлган буюк олим ва мутафаккирларнинг юбилейларини ўтказиб туришда ташаббускор ташкилотдир, — деди Мубин Баротович. — Ҳали 1960 йилдаёқ, шарқшунослар нинг навбатдаги конгрессида, Тошкент шаҳри ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти Ўрта Осиёнинг буюк мутафаккири меросини ўрганиш бўйича координацион марказ сифатида эълон қилинган эди.

Ўшандан бери Ўзбекистон пойтахти олимлари Беруний илмий меросини тадқиқ этиш ва асарларини нашр қилиш бўйича улкан ишларни амалга оширдилар. «Фан» нашриёти олимнинг «Ҳиндистон», «Ўтган авлодлар ёдгорликлари» асарларини нашр этди. Яқинда эса, юбилей арафасида, ўзбек ва рус тилларида биринчи бор таржима қилинган «Маъсуд қонуни» асари нашрдан чиқди. Рус тилида «Фармакогнозия» асари чоп этилди. Берунийнинг Абу Али ибн Сино билан ўзаро ёзишмалари ҳам алоҳида нашр этилди.

Республика олимлари буюк ватандошимиз ҳақида, унинг ҳаёти ва ижоди ҳақида қатор китоблар ёздилар. «Беруний ва гуманитар фанлар», «Беруний. Туғилганига 1000 йил тўлиши муносабати билан» асарлари шулар жумласидандир. Шунингдек, таниқли шарқшунос олим. П. Булгаковнинг «Берунийнинг ҳаёти ва фаолияти», академик И. Мўминовнинг «Беруний — буюк олим-энциклопедист» каби бошқа бир қатор асарлари ҳам нашр этилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтларининг коллективлари томонидан бир қатор илмий-оммабоп брошюралар тайёрланди.

Юбилейга тайёргарлик ишларида Москвадаги Шарқшунослик, Фалсафа, Табиатшунослик, Техника, Тарих илмий-тадқиқот институтлари олимлари ҳам актив иштирок этдилар.

Тошкентда Беруний меросини ўрганиш ва кенг тарғиб қилиш мақсадида республика юбилей комитети ташкил этилди. Бу комитет ташаббуси билан 1971 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Беруний ва гуманитар фанлар» деган мавзудаги илмий сессияси бўлиб ўтди. Ўтган йили эса, «Беруний ва табиийёт фанлари» деган темада сессия бўлиб ўтди.

— Мубин Баротович, газетхонларимизга юбилей тантаналари программаси ҳақида қисқача гапириб берсангиз.

— Юбилей тантаналари 3 сентябрда Москвада, пойтахт илмий жамоатчилигининг тантанали йиғилиши билан бошланади.

Ана шу тантанали мажлисда иштирок этиш учун бир группа олимлар Тошкентдан Москвага жўнаб кетишди.

5 сентябрда эса, Тошкентда, Санъат саройида тантанали йиғилиш ва Бутуниттифоқ юбилей илмий конференцияси очилади. Бу конференция уч кун давом этади. Унда Москва, Ленинград, иттифоқдош республикалар олимлари қатор докладлар билан чиқадилар. Конференцияга социалистик мамлакатлардаги ҳамкасблар, Европа, Осиё ва Африка мамлакатларидан келган меҳмонлар иштирок этишади.

Санъат саройи залларида кўргазма ташкил этилади. Экспонатлар орасидан буюк мутафаккирнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи материаллар, шунингдек, Тошкент корхоналари, таниқли рассомлар, халқ усталари томонидан буюк олим Берунийга бағишлаб тайёрланган жуда кўп совға буюмлар жой олади.

Республика Фанлар академиясининг институтларида, шаҳар музейларида тематик виставкалар очилади.

«Агрегат» заводининг меҳнат аҳли қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун кўплаб редукторлар тайёрлаб бермоқда. Редукторлар пахта териш машиналарининг асосий қисми ҳисобланади.

СУРАТДА: 20-цехнинг илғор слесари, коммунистик меҳнат зарбдори Михаил Головин.

Тошкент— жаҳонга

Китобларимиз шуҳрати

Ўзбек олимларининг илмий асарлари чет эллардаги тадқиқотчилар, илмий марказлар, йирик кутубхоналарнинг коллективларини қизиқтирмоқда.

Бугун

РЕСПУБЛИКА КИТОБ САВДОСИ БОШҚАРМАСИНИНГ КИТОБ ПОЧТАСИ ЧЕТ МАМЛАКАТЛАРГА ТОШКЕНТДА НАШР ЭТИЛГАН КИТОБЛАРНИ ЮБОРДИ. Улар орасида А. Шариповнинг «Улуғ мутафаккир» деган асари бор. «Фан» нашриётида тайёрланган бу китоб Польша, Болгария, ГДР, Венгрия, Югославия, АҚШ, Франция, Япония, Англия мамлакатларининг олимларига юборилди. Бу китоб Абу Райҳон Беруний ижоди ва унинг ўлмас фикрлари ҳақидадир. Бундан ташқари, «Файзулла Хўжаев» танланган асарларининг 3-томи, Ю. Алескеровнинг «Самарканд» китоби, Ш. Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи» асари, урду тилида тайёрланган «Тошкент совғаси» тўплами Ҳиндистон ва Миср Араб Республикасига жўнатилди.

ЯНГИ МАВСУМ БОШЛАНДИ

Бугун

Муқимий номли ўзбек Давлат музикали театри ўзининг 35-мавсумини «Ўжарлар» спектакли билан бошлайди. Театр коллективи мавсум олдидан Ленинобод ва Фарғонада бўлиб, томошабинларга «Тошболта ошиқ», «Ўжарлар», «Қайнона», «Лақма», «Хотинимнинг эри» ва «Жумагул» спектаклларини намойиш қилди, кўплаб концертлар берди. Жами етмишдан ортиқ спектакль кўрсатилди.

ЭНЕРГЕТИКЛАР ҲУЗУРИДА

Бугун

талантли рассом Г. Чиганов асарлари кўргазмаси Сирдарё ГРЭСида очилди. Кўргазмадан санъаткорнинг Красноярск энергетика иншооти, Ўзбекистоннинг улуғвор қурилишлари, гўзал далалари, навқирон ёшлари ҳақидаги асарлари ўрин олган. Энергетиклар пойтахтлик рассом ижоди билан қизиқиб танишмоқдалар.

Бу кўргазмани республика Маданият министрлигининг панорама ва кўргазмалар дирекцияси ташкил қилди.

Бир неча кундан кейин пойтахтимизда «Ҳамиша посбонликда» Бутуниттифоқ кўргазмаси очилади. У совет милиционерларининг жасорати, сергаклигига бағишланган.

УЛУҒ ОЛИМГА БАҒИШЛАБ

Бугун

ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ПОЙТАХТ КИНОТЕАТРЛАРИДА АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙГА БАҒИШЛАБ УТКАЗИЛАДИГАН ФИЛЬМЛАР ФЕСТИВАЛИ ПРОГРАММАСИНИ ТАСДИҚЛАДИ. Кинофестиваль биринчи сентябрдан бошланади. Томошабинлар Санъат саройида «Ўзбекфильм» киностудиясида тайёрланган «Абу Райҳон Беруний» бадиий фильмини томоша қиладилар. Бундан ташқари, Ўзбекистон хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар киностудиясида ишланган «Беруний ва Ҳиндистон» фильми ҳам намойиш этилади.

Фестиваль программасидан «Беруний Ватанида», «Беруний ҳаёти ва ижоди» сингари ҳужжатли фильмлар ўрин олган.

● Лойиҳа институтларида

Ҳам замонавий, ҳам бежирим

«Гипрокино»нинг Тошкентдаги филиалида яратилаётган лойиҳалар ҳақида буюртмачилар ана шундай демоқдалар. Институт коллективи қўлидан чиққан лойиҳалар бўйича қардош республикаларда бир нечта муҳташам кинотеатр бинолари қад кўтарди.

Бугун

ҚАРДОШ ТУРКМАНИСТОН ССРнинг ПОЙТАХТИ — АШХОБОДДА БУНЁД ЭТИЛАДИГАН МИНГ ЎРИНЛИ КИНОТЕАТР ТЕХНИК ЛОЙИҲАСИ ТУГАЛЛАНДИ. Унинг бош инженери Ю. М. Михайловдир.

Шунингдек, бу ерда пойтахтимизда янги ташкил этилган Юнусобод ва Қўйлиқ массивлари учун кинотеатрлар лойиҳаси ҳам яратилмоқда.

Қозоғистон буюртмаси

«Средазгипросельстройиндустрия» институти қардош Қозоғистоннинг катта буюртмасини бажармоқда. Йиллик қуввати 100 минг куб маҳсулот ишлаб чиқаришга эга керамзит шағал заводининг лойиҳаси қардош буюртмачиларга муддатидан олдин топширилди.

Бугун

БУ ЕРДА ЕТТИСОЙДА БУНЁД ЭТИЛАДИГАН ҚУРИЛИШ ДЕТАЛЛАРИ ЗАВОДИНИНГ ТЕХНИК ЛОЙИҲАСИ ТУГАЛЛАНДИ. Лойиҳага А. С. Саркисянц раҳбарлик қилди. Завод бир йилда 35 минг куб метр қурилиш материаллари тайёрлайди.

● Болаларга ғамхўрлик

33 та кутубхона

Бугун

Юнусобод массивининг Д—1 кварталида янги болалар кутубхонаси иш бошлади. Жамоат марказида жойлашган бу билим ўчоғига биринчи навбатда 2 мингга яқин ҳар хил қизиқарли адабиётлар олинди. Кутубхона шинам қилиб безатилган. Бу ерда янги ўқув йили бошланиши муносабати билан турли мавзуларда кечалар, совет болалар ёзувчиларининг ижодига бағишлаб адабий конференциялар ўтказишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Шу билан шаҳардаги болалар кутубхоналарининг сони 33 тага етди. Уларнинг китоб фонди 806 мингта адабиётдан иборат. Маърифат даргоҳларининг 55 мингдан ортиқ ўқувчиси бор. Улар ўтган йили бир миллиондан зиёд китоб ўқидилар.

Сентябрь об-ҳавоси

Сентябрь ойининг об-ҳавоси ҳар йилгидек меъёрига яқин бўлади. Тошкент шаҳри ва областида ўртача ҳарорат 18—20 даражани ташкил қилади. Ойнинг биринчи, тўртинчи ва олтинчи беш кунликларида бироз ёмғир ёғиб ўтиши кутилади. Қолган кунларда эса ҳаво деярли кам булутли бўлиб, ёғингарчилик кутилмайди.

Ойнинг кўпгина кунлари ҳаво иссиқ бўлади. Кундуз кунлари энг юқори ҳарорат 28—33, айрим кунлари эса, ҳатто 35 даражагача кўтарилади. Лекин, кечалари салқин тушади. Ҳарорат 13—18 даражагача бўлади. Биринчи ўн кунликнинг ўрталарида ва тўртинчи беш кунликда мамлакатимизнинг ғарбий районларидан совуқ ҳаво оқимининг кириб келиши натижасида кунлар салқин бўлади. Ана шу пайтда кечалари 7—12, кундузлари эса 20—25 даража иссиқ бўлади.

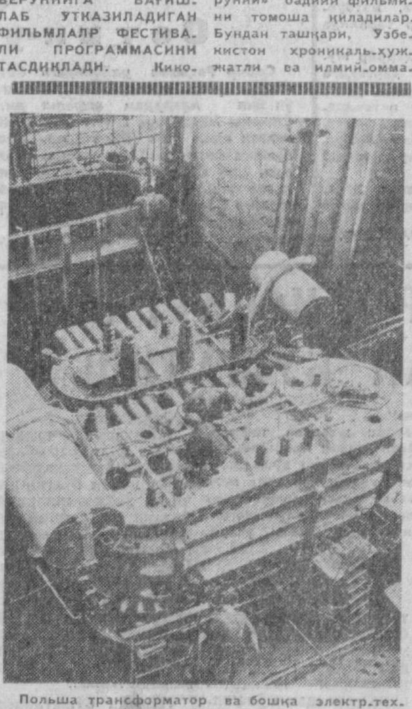

Польша трансформатор ва бошқа электр-техника ускуналарини ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш соҳасидаги жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Турли саноат обектлари учун электр-техника ускуналарини кўплаб сотиб оладиган Совет Иттифоқи энг йирик буюртмачи ҳисобланади.

СУРАТДА: Лодзь шаҳридаги «ЭЛТА» комбинатида трансформаторларни йиғиш.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

▲ **БУДАПЕШТ.** Венгрияда 1975 йилгача миллионта янги квартира қурилади. Республика ҳукумати 1960 йилда қабул қилган уй-жой қурилиши программасида шу вазифа ўртага қўйилган эди. Шу йилнинг январь ойигача 775.280 та квартира қуриб битказилди.

Уй-жой қурилишига берилаётган капитал маблағ тўхтовсиз кўпаймоқда. 1972 йилда 9,7 миллиард форинт, яъни 1961 йилдагидан салкам 3,6 баравар кўп пул ажратилди.

▲ **ТУНИС.** Тунис миллий маориф министрлиги ҳузуридаги давлат секретари Аҳмад Згал Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган мамлакат миллий инженерлик мактабининг ишини юксак баҳолади.

У Келибия шаҳрида сўзлаган нутқида: бу мактаб — юксак малакали инженерлар тайёрловчи Тунисдаги бирдан-бир муассасадир, деб таъкидлади.

Ҳозирги вақтда миллий инженерлик мактабида ўттиздан ортиқ совет педагоги ишлаб турибди.

▲ **ПАРИЖ.** Франция коммунистлари «Юманите» газетасининг шу йил 8—9 сентябрда Париж яқинидаги Курнев деган жойда ўтказиладиган традицион байрамига актив тайёргарлик кўрмоқдалар. Франция Коммунистик партиясининг федерациялари партия раҳбарларининг иштироки билан йиғилишлар ва митинглар ўтказмоқда. Франция Коммунистик партиясининг органлари — «Юманите» газетасини ва ҳафталик «Юманите-диманш» газетасини ҳамма жойда оммавий тарқатиш ташкил этилди.

Бу байрам, дейилади Франция Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, «Юманите» газетасининг директори Этьен Фажоннинг мақоласида, Франция меҳнаткашлари ва демократлари жанговар халқ иттифоқига жипслашганлигини кўрсатувчи намойиш тусини олади.

▲ **ВЕНА.** Австриянинг «Умумий бозор» ва Европа кўмир ҳамда пўлат бирлашмаси билан тузган шартномалари унинг иқтисодий ривожланишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Австрия шу битимларга мувофиқ, жумладан, ички бозорда пўлатнинг нархини 15—35 процент ошириши керак.

«Фольксштимме» газетаси шу муносабат билан аввало мамлакатнинг металл ишлаш саноати оғир аҳволга тушиб қолишини уқтириб ўтади.

(ТАСС).

ЮКСАЛИШ ПИЛЛАПОЯЛАРИ

Ҳал қилувчи йилнинг МЕҲНАТ ВАХТАСИ

- КАТТА ЎЗГАРИШЛАР
- КОММУНИСТЛАР — ТАШАББУСКОР
- СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА САМАРАСИ
- ОРЗИҚИБ КУТИЛГАН ЗАФАР

— План-план, дейсизлар! Бундоқ бир қурувчиларнинг қандай шароитда ишлаши билан қизиқдингларми? Объектларда тузукроқ ечиниш хонаси йўқ. Дам олишга шароит йўқ. Бундай аҳволда план бажариб бўладими? — деди сувоқчилар бригадасининг бошлиғи Н. С. Верягина.

— Материал таъминоти бўлимининг иши ёмон ташкил этилган. Клуб қурилишида полбоп тахталар, риглет йўқлиги учун икки кун ишсиз ўтирдик, — деди дурадгор Мунавар ака. Ҳидоятов. — Бошқармада кекса ишчилар, уруш ветеранлари кўп. Байрамларда бундай ишчиларни ва илғорларни рағбатлантириб бориш керак.

— Ўтган куни прораб келиб, тезда корборунд заводига борасизлар, озгина жой бор, суваш керак, объектда ҳамма нарса тайёр, — деди. Ишимизни ташлаб, «зарур» объектга бордик. Аммо, ваъда қилинган қурилиш материаллари йўқлиги учун, бир ярим кун ишсиз ўтирдик. Бизни кўпинча, пардозга тайёр бўлмаган объектларга олиб келишяпти. Шунинг натижасида иш вақтидан унумли фойдалана олмаяпмиз. Бажарган ишларимизнинг сифати паст бўляпти, — деди сувоқчи Тоҳир Бердиев.

Мен, 6-қурилиш трестида энг қолоқ ҳисобланган коллективни қандай қилиб, илғорлар қаторига кирганлиги ҳақида ёзмоқчиман. Шунда бундан беш-олти ой муқаддам бошқарманинг, ҳурматли коммунистларининг партия мажлисларида айтган юқоридаги сўзларини эсладим.

Бундай гаплар партия мажлисларида тез-тез бўлиб турарди.

Ҳар сафар кадрлар бўлимининг бошлиғи Н. Расулева:

— Бизда ишдан бўшаётганларнинг кундан-кунга сони ортаяпти, — деб зорланарди.

Тўғри, ҳар сафар мажлисларда узундан-узоқ протоколлар тузилади. Бироқ, қарорлар қоғозда қолиб кетади. Бошланғич партия ташкилоти ҳисобидаги 13 партия аъзоси ҳам нималарнидир қилмоқчи бўлишарди. Лекин, ишни нимадан бошлаш керак, қандай ҳаракат қилиш кераклигини билишмас эди. У пайтларда бошқарма бошлиғи вазифасини ҳам бош инженер бажарарди. Партия мажлисида кимгадир топшириқ берилган бўлса, келаси мажлисга қадар, у киши ишдан бўшаган бўларди. Бошқарма гўё дарвозасиз ҳовли эди. Ишчиларгина эмас, прораб, бош бухгалтер, инженерлар ҳам тез-тез ўзгариб турарди. Демак, ишда унум йўқ эди. Наряд кам ёпилар, аванс ва маошлар ўз вақтида берилмаслигидан қурувчилар асабийлашарди.

Яхши-ки, бошқармада квартира олишга навбат бор. Кўп ишчилар шу сабабли ишларди.

— Квартира олишга навбатим келиб қолдида, бўлмасам, бу бошқармада бир кун ҳам қолмасдим, — деган эди ўша пайтларда сувоқчи Кирилл Хегай.

Бултур йилнинг охирида парткомнинг янги состави сайланди. Бир оз вақт ўтгач, бошқармага янги бошлиқ ва бош инженер тайинланди. Бир йилда учта бошлиқ ўзгарди, энди булар нима каромат кўрсатишарди, бир-икки ой ишлагач, секингина ишдан бўшайди-да. дейишди баъзи қурувчилар.

Улар ишни нимадан бошлашди?

Аввало — интизомдан! Интизом — муваффақиятлар гарови.

Эълон ва буйруқлар тахтачасида аста-секин қарорлар пайдо бўла бошлади.

Мастер, прораблар, участка бошлиқлари ишни яхши ташкил этмагани, бригадаларни вақтида материаллар билан таъминламагани, техника хавфсизлиги қоидалари бузилгани каби нуқсонлар учун огоҳлантириш, ҳайфсан ола бошлади. Прораблар ҳам ўз ўрнида бригадалардан интизом, сифат ва суръат талаб қилди. Янги раҳбарлар коммунистлардан ўз бурч ва масъулиятини ҳис қилиш, ташаббускорлик, авангардлик хислатларини намойиш этишни талаб қилди.

Халқ контроли комитетининг состави янгидан сайланди. Унга участка бошлиқлари В. П. Пономаренко, О. А. Леус ва прораблар, илғор қурувчилар сайланди. Партбюро аъзоси В. Пономаренко бошлиқ контролчилар қурилиш материалларининг сақланиши, техника хавфсизлиги, бажарилган ишнинг сифати устидан назорат ўрнатишди. Улар яқинда текшириш ўтказишганида, кўп объектларда материалларни яхши сақлашга эътибор берилмаётганини аниқлашди. Миллий музика асбоблари фабрикаси қурилишида қоришма ўз вақтида келтирилмаётгани учун Н. Верягина бошлиқ сувоқчилар 3—4 соат ишсиз ўтирибди. Прораб В. Кудияновнинг объектида техника хавфсизлигига риоя қилинмагани учун сувоқчи Т. Бердиев шикастланди. Халқ контроли группаси аъзолари текшириш якунлари ҳақида мажлисларда тез-тез ҳисобот бериб туришди. Шошилинч чора кўришни талаб қиладиган воқеалар бошқарма ва трестнинг «Чақмоқ» варақаларида ёритила бошланди.

Рационализаторлар бюросининг иши ҳам жонлантирилди. Механиклар В. Чумаченко ва инженер А. Кузнецовлар ёрдамида бошқармада учта қоришма станцияси ишга туширилди. Аввалларн қоришма тайёрловчи машина, қоришма тортувчи насос ва электр ғалвир объектга алоҳида олиб келинар, сўнг ўрнатиларди. Станцияда буларнинг ҳаммаси усти ёпилган прицепга ўрнатилган бўлади. Қоришма тайёрлашда уч киши ишларди. Станцияда ҳамма ишни бир киши қилишга улгуради. Бу таклифдан бошқарма йилига 20 минг сўм фойда кўриши кутиляпти.

Бошқармада иқтисодий билимлар мактабининг иши яхши йўлга қўйилди. Мактабга катта экономист М. Т. Стадник раҳбарлик қиляпти.

Қурувчиларга маош ойнинг 10 кунида берилиши керак. Бироқ, прораблар нарядни вақтида тузмаслиги сабабли, пудратчиларнинг айби билан беш-олти кун кеч бериларди. Бу ҳам албатта, ишчиларнинг кайфиятига таъсир қилади. Кимдир, партия мажлисида янги объектда иш бошлашдан аввал, нарядлар тайёрланса, шунга асосан иш олиб борсак, деган таклиф киритди. Кўпчилик бу фикрни маъқул кўрди. Дарҳақиқат, шундай қилинса, янги объект олган бригада ишни бажаргач, неча сўмдан наряд ёпишини аввалдан билади. Иш қанча тез бажарилса, наряд шунча кўп ёпилади. Ҳозир ҳеч бир бригада объёктни нарядсиз қабул қилмайди. Маошлар ҳам ўз вақтида тўланаяпти. Қурувчилар меҳнатга мажбурий эмас, зарурий нарса деб қарашяпти. Уларнинг активлиги, ташкилотчилиги ўсяпти.

Коммунистлар барча ишларда ташкилотчилик қиляпти. Партбюро секретари Н. И. Гусева бошчилигида тез-тез партия мажлислари, йиғилишлар ўтказиб турилмоқда. Мажлислар энди талабчанлик руҳида ўтаяпти. Коммунистлар ўзига биркитилган топшириққа нисбатан масъулият сезишяпти.

В. И. Ленин «Агар биз ишчи ва деҳқонларни виждонан интизомга ўргатадиган бўлсак, буни аввало ўзимиздан бошламоғимиз шарт», — деган эди. Партбюро ўз ишига совуққонлик билан қаровчи, устав қоидаларига риоя қилмовчи коммунистларни муҳокама этмоқда.

Коммунист Евдокимов том ёпувчилар бригадири эди. У партия взносларини вақтида тўламайдиган, мажлисларга қатнашмайдиган қилиқ чиқарди. Унинг бригадасида меҳнат интизоми ҳам бўшашиб кетди. Евдокимов билан бошқарма ва трест партбюросида бир неча бор суҳбат ўтказилди. Аммо, у ўз ишига муносабатини ўзгартирмади. Натижада, у бригадирликдан туширилди.

Меҳнат интизомини бузувчиларга қарши ҳам қаттиқ кураш олиб бориляпти. Бригадаларда прогулчиларга қарши курашнинг «антиқа» усули бор эди. Ишга келмаган ёки кечикканлар, эрталаб ишга қўйилмайди. Бригадир уни бошқарма бошлиғидан рухсат олиб келиш учун идорага юборади. Бошлиқ деярли ҳар куни объектларни айланишга кетади. Рухсат олиб келишга борганлар бошлиқни 2-3 соат кутишади. Бошлиқ нима ҳам дерди; у-бу деб тушунтиради, сўнг, бор, иккинчи бундай қилмагин, дейди. Шундай қилиб, у ярим кунини йўқотади. Ярим кун! Энди-чи, меҳнат интизомини бузганларни бригада аъзолари муҳокама қиляпти. Коллектив — катта куч.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети ҳал қилувчи йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини янада кенг қулоч ёйдириш ҳақида қарор қабул қилди. Бошқарма бригадалари ўртасида социалистик мусобақа шу кунларда жуда қизиб кетган. Мусобақага ҳар ойда якунлар чиқарилмоқда. Бажарилган ишнинг сифати, қурувчиларга яратилган шароитлар мусобақанинг асосий шартларидан ҳисобланади. Касаба союз комитетининг раиси, нормировкачи, кадрлар бўлими ходимлари, партия ташкилоти секретари тез-тез объектларда бўлиб, қурувчиларнинг меҳнат шароити, ишининг сифати билан танишаяптилар.

Бошқармада Чернишева, Мердвин бошлиқ бригадалар хўжалик ҳисобида меҳнат қилиб, муваффақиятларга эришаяптилар. Улар 5 йилликни 4 йилда бажаришга аҳд қилганлар.

Яқинда трест партия хўжалик активининг йиғилиши ўтказилди. Шунда II квартал топшириқларининг бажарилиши, социалистик мусобақанинг якунлари ҳақида гап кетди. Аниқланишича, 47-қурилиш бошқармаси барча кўрсаткичлар бўйича планни ошириб бажаргани учун трестда биринчи ўринни эгаллабди.

Мажлисда бошқарманинг ёш, аммо ишбилармон бошлиғи М. Деревшуковга бошқарма II квартал планини 25 июндаёқ бажарганлиги ва бунга ўзларининг катта улушларини қўшган Азизов, Панин, Мердвин, Верягина бошлиқ бригада коллективларининг шаънига анчагина илиқ сўзлар айтишди.

Бошқарма қолоқликдан илғорлар сафига чиқди. Коллектив социалистик мусобақани янада авж олдириб, беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини зафарлар билан якунлашга аҳд қилган. Улар сўзларининг устидан албатта чиқишади. Чунки, коллективда ҳали ишга солинмаган резервлар кўп.

Яқинда бошқармада хушхабар тарқалди. Коллектив Собир Раҳимов райони саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақада ҳам ғолибликни эгаллаб, районнинг кўчма Қизил байроғи ва илғорлик вимпелини олишга сазовор бўлди.

47-қурилиш бошқармаси ҳал қилувчи йилнинг саккиз ойлик қурилиш-монтаж ишлари планини 27 август куни бажаришга эришди.

А. НИЕЗОВ.

ЖОНАЖОН Ватан бўйлаб

ПОЛЬША КЕМАЛАРИ — АЗОВ ДЕНГИЗИДА

Польша верфларида қурилган 7500 тонна юк кўтара оладиган янги теплоход — «Глеб Кржижановский» шу йил Азов денгизи пароходчилигининг савдо флотини тўлдирди.

Кема, — энг сўнгги техника асосида қурилган — дейди олис манзилларга сузиш бўйича капитан Анатолий Царев. — Унда кўплаб автоматлар ўрнатилган, экипажнинг ҳаёт яшаши ва дам олиши учун жуда яхши шароитлар яратилган. Бу универсаль теплоход қуруқ юклар ва саноат буюмлари, контейнерлар ташишга мўлжалланган. Бундан ташқари у цитрус мевалар ташиш учун иккита рефрижераторлик трюмга ва истеъмол қилинадиган ёки юксак сифатли мойлар ташиш учун иккита танкка эга.

Кема тезлигини ўн олти узелгача ошира олади, юрганда кўп чайқалмайди.

«Глеб Кржижановский» Азов пароходчилигидаги Польшада қурилган ягона кема эмас. Польша Халқ Республикаси кемасозлари Жданов портига 650 тоннадан 3500 тоннагача юк кўтара оладиган кўмир ва руда ташийдиган кемаларнинг бутун бир сериясини етказиб бердилар.

Азов ҳавзаси савдо флотини Польшада қурилган кемалар билан тўлдириш давом эттирилаяпти. 1975 йил охиригача Польша Халқ Республикасидан «Глеб Кржижановский» типидаги яна саккизта янги теплоход келтирилади.

Алексей ШКАРБУН,
АПН мухбири.

СУРАТДА: Озарбайжондаги 26-Боку комиссари номидаги заводнинг тайёр маҳсулотлари — тракторларга ва комбайнларга техника хизмати кўрсатиш агрегатлари. Бу кўчма устахоналар қишлоқ хўжалик техникасини ёқилғи, мой, иссиқ сув билан таъминлайди. Агрегатда машиналарни ремонт қилиш учун асбоб-ускуналар бор.

В. Кровен фотоси (АПН).

ДЎСТЛИК ТИЛИ, АЛОҚА ТИЛИ

ТБИЛИСИ. (ТАСС мухбири). Совет Иттифоқининг барча миллат ва элатлари учун алоқа тили бўлиб қолган рус тилини ўрганиш кўп миллатли ватанимиз халқларининг ҳаётий эҳтиёжидир.

Яқинда Грузиянинг кўзга кўринган олимлари, маданият арбоблари, педагоглари, кенг жамоатчилик вакиллари Грузия ССР ўқув юртларида рус тилини ўрганиш системасини янада такомиллаштириш ҳақида таклиф билан чиқдилар. Грузия Компартияси Марказий Комитети билан Грузия ССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда белгиланган тадбирлар масалани ҳал этишга жавоб беради. Қарорда таъкидланадики, мактабларда, айниқса қишлоқ жойлардаги мактабларда, ўрта махсус ва олий ўқув юртларида рус тилини ўқитиш сифатини ошириш — муҳим партия ва давлат аҳамиятига, умумхалқ аҳамиятига молик катта ишдир.

ТОЖИКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИГА

ДНЕПРОПЕТРОВСК пресс заводининг машинасозлари Тожикистон пахтакорларининг буюртмасига биноан пахта тойлайдиган «ДА—8237» маркали кучли гидравлик установка ясаб беришди.

Бўйи тўрт қаватли уйдек келадиган агрегат 500 тонна куч беради. У конструкциясининг такомиллашганлиги ва пухта ишлаши билан олдингиларидан фарқ қилади.

Автоматлаштирилган установка дистанцион пультдан туриб бошқарилади. У бир соатда 23 той — илгари чиқарилган машиналарга нисбатан уч баравар кўп той ясашга қодир.

Баҳодир пресс 40 нафарга яқин ишчини оғир меҳнатдан холи қилади.

(ТАСС мухбири).
Днепропетровск.

АЛОҲИДА НАЗОРАТ ОСТИДА

«Азеркабель» заводи коллективи Камадаги автогигант қурувчиларининг йиллик буюртмасини муддатидан олдин бажарди. Машиналарда ишлатиладиган 300 километрлик махсус кабелнинг икки тури Набережние Челнига юборилди.

Корхонанинг партия ва касаба союз ташкилоти зарбдор қурилиш буюртмасининг бажарилишини алоҳида назорат остига олди. КамАЗ учун маҳсулот ишлаб чиқариш энг яхши мастерларга топширилади. Кабелларни Камага юбориш плани тузилган бўлиб, бу план қатъий бажарилмоқда. Юқори сифатли буюмлар учун махсус мукофотлар тўланади. Автозавод учун симлар ишлаб чиқарадиган поток линияларининг ускуналари икки сменада тўхтовсиз ишлаб турибди. Ремонтчилар бу ускуналарни кечаси созлаб қўядилар.

Озарбайжондан Набережние Челнига кучли электр двигателлар, трансформаторлар, люминисцент лампалар ҳам юборилмоқда. Уларни етказиб бериш плани ҳам бажарилай деб қолди.

(ТАСС мухбири).
Мингечаур
Озарбайжон ССР.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.

СУРАТДА: шаҳримизнинг «Марказ—13» кварталидаги янги муҳташам турар жой биноларидан бири.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўнта маҳсулотга „Сифат белгиси“

Мўйноқ балиқ-консерва комбинати тайёрлаб чиқараётган ўн саккиз хил маҳсулотдан ўн хилига Давлат Сифат белгиси берилди. Лаққа балиқ, сазан, жерех, судак консервалари, помидор шарбатига солинган балиқ котлетлари шулар жумласидандир. Мамлакатимизда бу консервалар биринчи бўлиб юксак аттестацияга сазовор бўлди.

Комбинат коллективи шу муваффақиятга эришиш учун тўрт йил ҳаракат қилди. Бирон маҳсулотни сифат белгисига тақдим этмоқ учун анча-мунча иш қилишга тўғри келди. Корхонада машина-ускуналар тубдан такомиллаштирилди, ҳамма цехларда шундай ишлар амалга оширилди.

— Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш консерва сифатини оширишда албатта катта роль ўйнади, — дейди республика балиқ саноати бошқармасининг бош инженери А. Серебряков. — Лекин энг яхши намуналарга мос маҳсулот чиқариш учун янги стандартлар керак эди. Бу стандартлар мамлакатимизда биринчи марта бизнинг бошқармада яратилди.

Бундан буён мамлакатимизнинг ҳамма балиқ консерва комбинатлари ўз маҳсулотларини сифат белгисига тақдим этиш учун тайёрлаётиб, мана шу стандартларга амал қиладилар.

Янги талаблар нималарни ўз ичига олади! Биринчи навбатда албатта технологияга қатъий риоя қилинмоғи зарур. Консерва қилиш учун янги тутилган балиқ, ғоят сифатли томат пастаси келтирилмоғи керак. Биринчи қарашда назарга илмас бўлиб туюлган нарса — помидор шарбатининг ранги албатта зарғалдоқ-қизил тусда бўлмоғи, банкаларнинг ташқи безаги камида беш балл олмоғи лозим.

Мўйноқ балиқ консервачилари коллективи бултурги йилдаёқ муваффақиятга эришди. Помидор шарбатига солинган лаққа балиқ яхнаси Давлат Сифат белгисига сазовор бўлган биринчи маҳсулот бўлди. Мўйноқликлар беш йиллик учинчи йилининг социалистик мажбуриятларига яна бир маҳсулотни аттестацияга тақдим қиламиз, деган махсус бир бандни ёзиб қўйишди. Лекин технологиянинг яхши чиниқтирилганлиги, цехларнинг уюшқоқлик билан ишлаши, консервачилар ўртасида маҳсулот сифатини ошириш учун социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёздирилиши натижасида бир эмас тўққизта маҳсулот аттестацияга қўйилди. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси чашнак олишдан ва бошқа синовлардан муваффақиятли ўтди. Давлат комиссияси бу маҳсулотларни энг юқори стандартга мансуб деб топди.

Шу йил комбинатда 60 минг банка консерва сифат белгиси билан чиқарилмоқчи, келаси йилдан бошлаб эса ҳар ўн банкадан тўрт банкасини шу белги билан чиқариш мўлжалланаётир.

Ҳозир комбинат коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилиб, ўзининг яна уч маҳсулотини аттестацияга тақдим қилишга тайёргарлик кўрмоқда.

[ЎзТАГ].

ОДДИЙ МУХБИРЛИКДАН МУҲАРРИРЛИККАЧА

Яқинда журналист Тоҳир Пидаев кўпчиликка маълум бўлмаган, ўзбек совет матбуотининг жонкуяри, талантли журналист Муҳаммад Фаттоҳович Ҳасановга бағишланган китобини ёзиб тугатди. Оддий мухбирликдан «Камбағал деҳқон», «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» газеталарининг редактори даражасига кўтарилган бу ўткир қалам соҳиби ўзининг редакторлик фаолияти ҳамда сермаҳсул публицистик ижоди билан ўзбек журналистикасининг ленинча руҳда шаклланиши ва ривожланишига муносиб ҳисса қўшди, матбуотимизнинг 20 ва 30-йиллар тарихида ўчмас из қолдирди.

Моҳир журналист ва муҳаррир Муҳаммад Ҳасанов матбуот даргоҳига социалистик инқилоб тонгида, ўзбек совет журналистикасининг истеъдодли намояндалари Усмонхон Эшонхўжаев, Санжар Сиддиқ, Аъзам Аюбов, Зиё Саидлар билан бир вақтда кириб келди.

Мазкур рисолада Муҳаммад Ҳасановнинг ижодий йўли ҳақида ҳикоя қилинади.

Б. МАДРАҲИМОВ.

● Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ЯНГИ МАШИНАЛАР

Шу ойнинг ўзида пассажирлар ташиш шаҳар автотрести турли хил маркалардаги 47 та янги автобусга эга бўлди. Бу автобуслар шаҳар автохўжаликларининг паркларига жўнатилди.

— Бизнинг 7-автобус паркимиз 24 та янги автобус олди, дейди директор ўринбосари А. Султонов. — Улардан 20 таси 50-маршрутда йўловчиларга хизмат қилади. Бу маршрут аэропортни Чилонзорнинг 22-квартали билан боғлайди.

Эндиликда, линияларда ҳаракат интервали бор-йўғи 3 минутга келтирилди. Қолган автобуслар Чилонзордан шаҳар марказига қатновчи 13-маршрутда хизмат қилади.

◆ РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Остин-устун

Собир Раҳимов районидаги «Гуруч ариқ» кўчасига бундан ўн йил муқаддам асфальт ётқизиш мақсадида шағал ташланган эди. Ўша йили маҳаллага водопровод келтирамиз, деб кўчани остин-устун қилиб ташлашди. Тошга қоришган тупроқ ёзда чанг, қишда эса тизза бўйи лойга айланган эди. Бу аҳволдан боғча, мактабга қатнайдиган ёш болалар роса қийналишади.

Кўча яқинда яна қазила бошланди. Энди бу сафар кабель ўтказилар эмиш... Қизиқ, наҳотки, кабель ўтказилиб бўлгач, кўча йўли яна асфальт қилинмаса!

С. САЙДУЛЛАЕВ,
чинни заводи ишчиси.

ЎзТАГ хабарлари

КУТУБХОНАГА МАРҲАМАТ!

ҒИЖДУВОН (Бухоро области), (ЎзТАГ). «Ленинград» совхозида типовой бинода жойлаштирилган янги кутубхона очилди. Утган 50 йил мобайнида Ўзбекистонда саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятнинг ривожи тўғрисида ҳикоя қилувчи чиройли стендлар китобхонларнинг диққатини, айниқса, жалб этмоқда.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТЛАРИ

БУХОРО, (ЎзТАГ мухбири). Ромитан районидаги Октябрь 50 йиллиги номли совхозда қўриқ ерда ташкил этилган бригада мўл ҳосил тўпламоқда. Бригада бошлиғи Ж. Муҳамедов ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, йил бошида қабул қилган мажбуриятини оширди. Илгари белгиланганидек гектаридан 35 центнердан эмас, балки 40 центнердан ҳосил олишга қарор қилинди.

Бухоро областидаги элликта пахтакор бригада беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлашга интилиб, йиғим-терим арафасида янги оширилган мажбурият олди.

Метро қурилиши шу кунларда жадаллик билан бормоқда. «Октябрь революцияси» станцияси қурилишида «Главтоннельметрострой»га қарашли иккинчи тоннель отряди қурувчилари меҳнат қилишмоқда.

СУРАТДА: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи. М. Н. Маргунин ва смена бошлиғи В. Б. Зосин лойиҳа чизмалари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Ж. Тўраев фотоси.

ШТАТЛАР ҚИСҚАРГАНДА ИШДАН БЎШАТИШ

«Тошкент оқшоми» Справка бюроси

«Ҳурматли редакция!

Бир корхонада баъзан штатлар қисқартирилиши муносабати билан ишчи-хизматчиларнинг бир қисмини ишдан бўшатишга тўғри келиб қолади. Бундай ҳолларда меҳнат унумдорлиги ва малакаси деярли тенг бўлган икки ишчидан бири бўшатилаётганда иккинчисига нималарга асосан устунлик берилади?».

Абдулла АҲМЕДОВ,
инженер.

Корхоналарда ва муассасаларда штатлар қисқартирилиши муносабати билан ишчи ва хизматчилар ишдан бўшатилмоқчи бўлган тақдирда маъмурият бўшатилмоқчи бўлган ходимларнинг миқдоридан қатъий назар, штатларни қисқартириш юзасидан мўлжалланаётган тадбирлар тўғрисида, жумладан, бекор қилинадиган штатлар, лавозимлар ёки малакаларнинг миқдори тўғрисида маҳаллий комитетни олдиндан хабардор қилиб қўйиши лозим.

Штатларни қисқартириш муқаррар бўлган тақдирда қисқартирилиши лозим бўлган ишчи ва хизматчиларнинг ўзлари билдирган истакка биноан, улар шу корхона ёки муассасанинг ўзидаги ёхуд шу райондаги ана шу бирлашманинг бошқа корхонаси ёки муассасасида мавжуд бўлган бошқа турдаги ишга, доимий ёки вақтинча ўтказилиши лозим.

(Ишдан бўшатилаётган кишиларни олиш мумкин бўлган бўш жойларнинг рўйхати ва миқдорини маъмурият маҳаллий комитет билан келишиб белгилайди).

Штатларни қисқартириш сабабли ишчи ва хизматчилар ишдан бўшатилмоқчи бўлган тақдирда меҳнат унумдорлиги ва малакаси тенг бўлган ишчиларнинг қайси бирини ишда қолдириш масаласи ҳал қилинганида, бошқа ишчи ва хизматчиларга қараганда қуйидагиларга: қарамоғида икки ёки ундан кўп аъзоси бўлган оилали кишиларга; оиласида мустақил иш ҳақи оладиган бошқа ходимлар бўлмаган кишиларга; Совет Армияси бошлиқлари составидан запасга ёки умуман хизматдан бўшатилган кишиларга устунлик берилади.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

СОҒЛОМ СОЧНИНГ ХОСИЯТИ

Соғлом соч — инсон ҳусни. Шу билан бирга, сочнинг барвақт оқариши, соч тўкилиши ва унга қазғоқ тушишини нормал ҳол деб бўлмайди. Кўплаб оқшомхонлар ана шу соч касалликлари ҳақида бир қанча саволлар ёзиб юборишган. Биз бу ҳақда Ўзбекистон тери ва таносил аъзолари касалликлари илмий текшириш институтининг бош врачи, медицина фанлари кандидати, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач Саид Назарович Соипов билан суҳбат ўтказдик. Қуйида шу суҳбат билан танишасиз.

САВОЛ: — Инсон саломатлигида сочнинг қандай аҳамияти бор?

ЖАВОБ: — Соч инсонга ҳусн бағишлайди. Медицина нуқтаи назаридан қараганда, сочнинг аҳамияти қуйидагича: соч кишиларни турли ташқи механик ва физик таъсирлардан — иссиқ ва совуқдан, турли кичик жароҳатлардан сақлайди. Агар бошда соч бўлмаса, бош териси совуқдан ва иссиқдан зарарланиши, майда жароҳатлар: тирналиш, урилиш ҳам тез таъсир қилиши мумкин. Шунингдек, соч тери билан сезги органлари вазифасини ўтайди. Бунда сочнинг иссиқ ва совуқни сезиши, асаб бузилишини англатиши назарда тутилади. Кишининг асаби қаттиқ бузилса, у жуда тажанг бўлиб кетади. Ҳатто, сочлари ҳам тўзғайди. «Тепа сочи тик бўлди» деган гап шундан келиб чиққан бўлса ажаб эмас.

САВОЛ: — Баъзи ёшлар сочлари эрта оқариб, тўкилиб кетаётганидан шикоят қилишади. Бунинг сабаби нима?

ЖАВОБ: — Соч оқариши, тўкилиши, ранги ўзгариши ҳамда унга қазғоқ тушиши — буларнинг ҳаммасига сабаб сочнинг касалланишидир.

Соч касалликларини ўрганиш, уни даволаш учун тиб олимлари қадимдан курашиб келишган, Шарқ тиббиётининг асосчиси, буюк ҳаким Абу Али ибн Синонинг гениал «Тиб қонунлари» асарининг бешинчи томида ҳам бу ҳақда батафсил тўхталиб ўтилган. Соч касалликлари, уни даволаш ва парвариш қилиш йўллари ҳозирги замон олимларининг ҳам эътиборини жалб этиб келмоқда.

Соч касалланиши организмнинг бир бутун касаллигидир. Одатда 35 ёшдан кейин сочга оқ оралаши табиий, лекин, асаб, тери ва ички секреция безе хасталикларида, булардан ташқари толиқиш ва ғам чекиш оқибатида соч оқариши тезлашади.

Соч тўкилиши эса кўпроқ асаб системаси касалида, турли юқумли хасталикларда, сурункали захм касалида рўй беради. Ўта иссиқ ва ўта совуқ шароитда сочнинг ранги ўзгариб, тўкиладиган бўлиб қолади. Шунингдек, овқат яхши ҳазм бўлмайдиган кишиларда соч тўкилиб туришини учратамиз.

Сочда қазғоқ кўпайиши эса иссиқда бош яланг юрганда, ёғли ва қуруқ себорея касалида учрайди. Одатда, бош терисининг чуқур қаватига жойлашган ёғ безлари ишлаб чиқарган ёғ терини юмшоқ қилиб, сочни ялтиратиб туради. Соғлом сочда эса сал-пал қипиқ бўлиши мумкин.

Балоғатга етиш даврида ҳамда эндокрин бези касалланса ёғ кўп чиқади. Қуруқ себорея суюқлиги ёғли себорея суюқлигига нисбатан физик ва химик жиҳатдан фарқ қилади. У терига яхши сўрилмайди, ёғлар қотиб қолади. Натижада, қазғоқ кўпаяди, ҳатто яра пайдо бўлади, бош қичийди ва соч мўрт бўлиб қолади.

САВОЛ: — Спиртли ичимликлар бу касалликларга қандай таъсир қилади?

ЖАВОБ: — Ичкилик саломатлик кушандаси эканини ҳамма билади. Профессор Карим Йўлдошев алкоголнинг ички органларга таъсири, айниқса, жигар ва ошқозонга шикаст етказишини, профессор Детенгаф эса алкоголь кишиларни руҳий тушкунликка олиб келишини ҳаётий мисоллар билан кўрсатиб беришган. Ҳеч шубҳасиз, соч эрта оқариши ва тўкилишида спиртли ичимликлар ёмон таъсир кўрсатади. Бунда соч тез оқариб кетади, мўрт бўлиб қолади ва тез тўкилади.

САВОЛ: — Ёш болаларнинг сочини неча ойликда олдириш керак?

ЖАВОБ: — Бу ёш ота-оналар учун фойдали савол. Бу саволга батафсилроқ жавоб бериш керак.

Кўпинча, бизга: «— Боламнинг сочи ўсмаяпти, қандай маслаҳат берасиз?» —деб мурожаат этишади. Одатда, гўдак сочи она қорнида 3—4 ойлик бўлганда чиқади. Бола ёруғ дунёни кўриб, тараққий этиши даврида унинг ҳамма аъзолари ривожланиши билан бирга, сочлари ҳам ўсиб, унга ҳусн бера бошлайди. Эски соч тўкилиб, унинг ўрнига янгиси чиққунча орадан 50—90 кун ўтади. Болаларнинг сочи яхши ўсиши уларни сифатли овқатлантириш, тўғри парвариш қилишга боғлиқ. Рахит ва диспепсия хасталигига чалинган болаларнинг сочи яхши ривожланмайди. Бундай болаларга турли мева ва сабзавотлар шарбати, «А» ва «В» витамини, сабзи суви, асосийси, иложи борича уларни она сути билан боқиш керак.

Агар она сути бола учун етарли бўлмаса, унга сунъий овқат бериш керак. Болалар учун чиқарилаётган «Малиш» номли овқат гўдаклар учун жуда мосдир. Уни гўдакка бир ойликдан бера бошласа ҳам бўлади. Бу овқат тўйимли бўлиши билан бирга, турли витамин ва минерал тузларга бой. Сочи соғлом ўсган болаларнинг сочини 6 ойликдан бошлаб олдириш мумкин.

САВОЛ: — Соч касалланмаслиги учун қандай парвариш қилиш керак?

ЖАВОБ: —Соч касаллиги ва уни парвариш қилишда энг аввало мутахассислар билан маслаҳатлашиб иш тутиш лозим. Бунинг учун эндокринолог, дерматолог, косметолог ва невропатолог маслаҳатидан баҳраманд бўлиш керак.

Қатиқ соч учун энг яхши шифодир. Сочи қуруқ кишилар бошни ёғлиқ қатиқ билан, сочи мойли кишилар ёғсиз қатиқ билан ювишлари лозим. Сочи қуруқ кишилар сочларини мойли атр совунлар билан ювишлари тавсия этилади. Бундай совунларга «Детское», «Русский лес», «Спермацетовое» киради.

Сочи ёғли кишилар «Банное», «Дегтяное» ва «Шампунь» билан ювишлари даркор.

Ёғли ва қуруқ себорeяли сочни ювиш учун «Сульсен» совунидан фойдаланса яна ҳам яхши!

Сочда қазғоқ кўп бўлса, тухум сариғи билан ювиш фойдалидир. Тухум саригида бош териси учун фойдали бўлган «лецитен» моддаси бор. Соч ўта қуруқ бўлса, сочга илитилган ўсимлик мойи «Особое» креми суртиш мумкин. Сочни тез-тез ювиш махсус безлардан ёғнинг ажралишини тезлатади. Шунинг учун, сочни бир ойда 2—3 марта ювиш кифоя қилади. Сочни юмшоқ сув (қор, ёмғир суви) билан ювиш даркор. Бошқа сувни эса 1 литр сувга 1 қошиқ чой содаси солиб юмшатиш мумкин. Лекин қуруқ сочни асло кир совун билан ювмаслик керак. Чунки, кир совун таркибида ишқор кўп бўлгани учун сочни яна ҳам қуритиб юборади.

Ёғли сочларни эса, ишқори кўп совунлар билан ювиш керак.

Парфюмерия саноати ривожланган ҳозирги вақтда соч учун барча хилдаги совунларни атторлик магазинларидан истаганча сотиб олиш мумкин.

Ҳар кимнинг ўз тароғи ва ўз бош кийими бўлиши соч касалланишидан сақланишда муҳим чорадир.

«Одам нима учун қарийди, у неча йил умр кўриши мумкин?» деган саволга И. М. Сеченов ва И. П. Павловлар шундай жавоб беришган эди: Одам, аввало, нерв ҳужайраларининг тикланмас ҳалокати туфайли қарийди. Уларни барвақт ҳалокатга йўлиқтирмай сақлаб турадиган восита бор. Бу, марказий нерв системасининг ҳаётчанлигини сақлаб турадиган меҳнат ва дам олиш режимидир.

Ўзининг бутун организмини ва шу организмнинг бир бўлаги бўлган бош сочининг доимий соғлигини ўйлаган кишилар улуғ олимларнинг ушбу маслаҳатларини доимо ёдда тутсалар, айни муддао бўлар эди.

Суҳбатни **Ю. Аҳроров** ва **Т. Расулев** олиб борди.

РАҲМАТ, АЗИЗЛАР!

Ёз яхши, пишиқчилик. Мевалар қиёмига етган, ширин-шакар қовун-тарвузларни айтмайсизми! Аммо атак-чечак бола беихтиёр қўлига қип-қизил олманими, сапсариқ олхўриними олади-да, дарров оғзига солади. Бу ҳам камлик қилганидек, устидан совуқ сув ҳам ичиб юборади. Менинг икки яшар набирам назоратсиз қолиб, чамаси ювилмаган мева еди-ю, оғир касал бўлиб қолди. Ҳарорати кўтарилиб, қайт қила бошлади. Бунга ич кетиш қўшилди. Бола шилқ этиб тушди.

Ярим кеча бўлишига қарамай, набирамни кўтариб, Кўкча Оқтепасидаги эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий-текшириш институтининг юқумли касалликлар клиникасига кириб бордим. Навбатчи шифокор Исмоил Иноғомов набирамни текширар экан, «Зиёдахонни эртталабгача тузатиб қўямиз» деди.

Мен шу ондаёқ ўзимни яхши ҳис қилдим. Зиёда ҳам гапга тушунади, йиғини бас қилди. Шифокор эпчиллик билан укол қилди. Палатада жой йўқ экан, дарров қайсидир бошлиқнинг хонасини бўшатиб беришди. Эртасига бизни 4-бўлим бошлиғи А. И. Титова кўрди. Барака топкурлар, бир-биридан мулойим ва хушмуомала. Ҳамшира қизлар — Соҳиба, Шоҳида, Ҳабиба, Мастура, Фариданинг қўли-қўлига тегмайди. Вақт топиб, салом бериб кўнглингни овлаб кетишади ҳам. Зиёдахон шу опаларига ўхшасин деб орзу қилдим.

Биз, она-бола уйдамиз. Энди биз ювилмаган меваларни сира емаймиз. Шифокорлар «поклигинг-соғлигинг» деб бекорга айтишмаган экан. Барака топинг, азиз шифокорлар!

Ҳури МАЛИКОВА.

«Главташкентстрой»га қарашли клиник шифохона коллективи меҳнаткашларга намунали медицина хизмати кўрсатмоқда. Бу ерда ўз касбининг устаси бўлган, юқори малакали медицина ходимлари меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: бўлим бошлиғи Саид Умаров ҳамширалардан Л. Волкова, Т. Дубовицкая, Л. Блинова, анестезиология бўлими бошлиғи В. Губа ҳамда врач-ординатор Н. Қосимовлар билан навбатдаги операцияни ўтказиш юзасидан маслаҳатлашмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Москваликлар олқиши

Пойтахтнинг бу йилги гастроль ёзида унутилмас ёрқин учрашувлар мўл бўлди. Ленинград ва Ульяновск, Украина ва Белоруссия, Грузия, Молдавия ва Тожикистоннинг етакчи бадиий коллективлари москваликлар ҳузурида ўз санъатини намойиш этди. Кўп миллатли совет санъатининг ўзига хос шу кўриги Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Катта академик театрининг гастроллари билан поёнига етади. Тошкентдан келган балет труппаси ҳозир Кремлдаги Съездлар саройида муваффақиятли томошалар кўрсатмоқда.

— Мамлакатнинг энг яхши саҳнасида гастроль бериш коллективимиз учун катта шарафдир,— дейди театр директори, санъатшунослик доктори профессор М. Раҳмонов, —Тошкент балети биринчи марта тўла составда Ватанимизнинг пойтахтида ўз санъатини намойиш қилмоқда. Шу кунларда москваликлар таниқли мастерларнигина эмас, шу билан бирга Тошкент, Москва, Ленинград хореография мактабларини яқинда битириб келган артистларни ҳам олқишламоқдалар.

Ўзбек санъатчиларининг ижодий ҳисоботи москваликларнинг зўр қизиқишига сазовор бўлди. Спектаклларда икки ҳафтанинг ўзида 60 мингдан ошиқ томошабин бўлди. Улар меҳмонларнинг хил-ма-хил программаси билан қизиқиб танишдилар. Гастроль афишасида М. Ашрафийнинг «Севги тумори» миллий балетини (СССР Халқ артисти Г. Измайлова постановкаси), А. Козловскийнинг «Тановар» балетини (театрнинг бош балетмейстери Н. Маркарьянц постановкаси), А. Адананинг янгиланган «Жизель», С. Прокофьевнинг «Угай қиз», Д. Шостаковичнинг «Ойимқиз ва безори», Ж. Безе, Р. Шчедриннинг «Кармен-сюита», Л. Фейгиннинг «Дон Жуан» спектакларини кўриш мумкин.

Шу кунларда Кремлдаги Съездлар саройида кўпгина таниқли композиторлар, балетмейстерлар, артистлар, танқидчиларни учратиш мумкин.

— Мен ўзбек балетининг истеъдодли усталари билан учрашиб кўп мамнун бўлдим, деди Москва оперетта театрининг бош режиссери РСФСР халқ артисти Г. Ансимов. — Узбекистонлик дўстларимизнинг маҳорати улғайиб, бақувватлашибди! Бундан бир неча йил илгари бўлгани каби бугунги кунда Г. Измайлова ва Б. Қориеванинг санъатига қойил қолмоқдамиз.

Москвалик театршунос А. Лейн бундай деди:

— Навоий номли театр балет труппасининг ижодий ҳаёти доимий изланишлар билан ўтмоқда. Театрнинг кўпгина мастерлари чинакам миллий калорит билан йўғрилган янги хореографик манзаралар яратиш, замонавий формалар излаш устида доимо бош қотирмоқдалар.

Меҳмонларимизнинг Москвадаги гастроль репертуари шундан далолат беради. Шу жиҳатдан олганда композитор А. Козловскийнинг «Тановар» балети, айниқса, жозибадор чиққан. Бу балет ўзбек хотин-қизларига поэтик бир ёдгорликдир. Н. Маркарьянц постановкасидаги бу спектакль режиссер балет музикасини нақадар чуқур тараннум этиб берганлигидан яққол далолат беради.

Навоий номли театр артистлари ҳали Москва корхоналарининг ишчилари, олимлар, студентлар, жангчилар билан учрашишади. Гастроллар 3 сентябрда Кремлдаги Съездлар саройида катта концерт қўйиш билан поёнига етади.

(ТАСС мухбири).

Москва.

Жаҳон ойнаси

„ВАРТЕКС"НИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БЕЛГРАД. Югославиянинг тўқимачилик корхоналари бўлган шаҳарлари орасида Варажин шаҳри фахрли ўринни эгаллайди. Бу шаҳардаги «Вартекс» комбинати Югославияда энг йирик шундай корхона ҳисобланади. Бу ерда саккиз мингдан ортиқ киши ишламоқда. Улар бир йилда 4,7 миллион метр газлама ва қарийб бир ярим миллионта ҳар хил турдаги тикилган буюмлар ишлаб чиқармоқдалар.

Варажиндаги тўқимачилик комбинати 55 йилдан буён ишлаб келмоқда. Бироқ тўқимачиларнинг шаҳри ҳам, корхона ҳам мамлакат озод бўлганидан кейингина гуллаб яшнади. Бу ерда меҳнат унумдорлиги анча ошди, маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Корхона маҳсулоти ички бозорда ҳам, шунингдек ташқи бозорда ҳам ғоят манзур бўлмоқда. «Вартекс» маҳсулотининг ярми чет мамлакатларга чиқарилмоқда. Корхонанинг кўпгина газламалари ва буюмлари халқаро виставкаларда бир неча бор мукофот ва дипломлар билан нишонланди.

Ҳозир комбинатни реконструкция қилиш ишлари қизғин олиб борилмоқда.

БРАТИСЛАВАНИНГ КАТТА РЕЖАЛАРИ

ПРАГА. Братиславада ким билан учрашманг, ҳар бир киши Петржалкада бўлишни албатта маслаҳат қилади. Бу — шаҳарнинг янги райони. Братислава Дунайнинг сўл соҳилида жойлашган, Петржалка эса унинг ўнг соҳилида қурилмоқда. Бу ерда илгари ўрмон ва бир нечта дача бор эди, холос.

Словакия пойтахтини ривожлантиришнинг перспектив планига мувофиқ яқин ўн йил ичида Петржалканинг аҳолиси 160 00 кишига етади. Ана шу райоинниг қурилиш кўламини тасаввур этмоқ учун, ҳозирги вақтда Братиславада 300 минг аҳоли яшаётганлигини кўрсатиб ўтиш кифоя. Петржалкада ҳар йили қарийб 6 мингта квартира қурилмоқда.

Бироқ Петржалка ҳозирги Братиславанинг уй-жой қурилиши интенсив олиб борилаётган бирдан-бир райони эмас. Братиславанинг ғарбий чеккасида ҳозирдаёқ қарийб 7 мингта квартира қурилди. Бу ерда шаҳарнинг янги райони барпо этилмоқда. Беш йилликнинг охирига бориб бу районда 2500 оила янги уйларга кўчиб киради.

Шу беш йилликда Братиславада уй-жой қурилиши учун олти миллиард крона пул ажратилди. Бу эса шундан аввалги беш йилдагига нисбатан анча кўпдир.

Янги уй-жойлар билан бир қаторда мактаблар, болалар боғча ва яслилари, магазин ва кинотеатрлар қад кўтармоқда.

ЭКСТРЕМИСТЛАР ТИНИБ-ТИНЧИМАЁТИРЛАР

ЛОНДОН. (ТАСС). Энг ашаддий ўнг ташкилотларнинг аъзолари бўлган протестант экстремистлар Ольстердаги католиклар маҳаллаларининг аҳолисига қарши террор кампаниясини тўхтатмаётирлар. Улар нуқул ҳеч бир гуноҳсиз кишиларни террор қилмоқдалар. Бу бегуноҳ кишилар уйларида, кўчада, кинотеатрда ва кафеда ультралардан бўлган бандитлар отиб ўлдирмасмикин, деган хавф остида яшамоқдалар. Масалан, неча экстремист безорилар Арма шаҳридаги католиклар клубини ўққа тутдилар. Натижада клуб қоровули ва контролёр оғир жароҳатланди. Белфастда экстремистлар яшириб қўйган бомба портлаб «Рiженси» меҳмонхонаси биносига катта шикаст етди. Бир неча киши яраланди.

КУБА. Кубаликлар шу мавсумда Кубанинг асосий қишлоқ хўжалик экини бўлган шакарқамиш ўришда катта ташаббус билан меҳнат қилдилар.

Сафрага Куба хотин-қизлари, шу жумладан Марияна Грахалес номли бригада аъзолари катта ҳисса қўшдилар. Пальма Сориамо районида меҳнат қилган умумий овқатланиш ходимлари касаба союзи аъзоларидан ташкил топган бу бригада мавсумда бир ярим миллион арроб шакарқамиш ўриш бўйича олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди.

СУРАТДА: Марияна Грахалес номли бригада аъзолари.

ТАСС фотохроникаси.

ВАЗИФА МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАЛ ҚИЛИНМОҚДА

ПХЕНЬЯН. Корея Халқ Демократик Республикасининг тез ривожланиб бораётган халқ хўжалигига илғор билимларга эга бўлган малакали мутахассислар йил сайин тобора кўпроқ талаб қилинмоқда.

Бу муҳим вазифа муваффақиятли ҳал қилинмоқда. Техник кадрлар мамлакатнинг олий ва ўрта ўқув юртларида тайёрланмоқда. Сўнгги вақтларда сиртқи ва кечки таълим кенг қулоч ёйди. Урта техник кадрларни, шунингдек инженерларни тайёрлаш иши бевосита корхоналарда олиб борилмоқда. Корейс йигит-қизларининг катта-катта группалари Совет Иттифоқидаги ва бошқа социалистик мамлакатлардаги турли ўқув юртларида ва корхоналарда таълим олмоқдалар. КХДР ёшлари ўртасида икки ва бундан ҳам кўпроқ техникавий касбларни эгаллаш учун ҳаракат кенгайиб бормоқда.

Корея социалистик меҳнаткаш ёшлар союзининг Пхеньян ТЭЦи комитети олти йиллик мобайнида шундай ҳолатга эришишни режалаштирмоқдаки, ана шу корхонада ишлаётган йигит-қизларнинг ҳаммаси инженер ёки техник касбини эгаллайди. Шу тариқа ўтган бир ярим йил ичида ТЭЦда 120 дан ортиқ мутахассис тайёрланди.

Мамлакатдаги бошқа корхоналар ҳам пойтахт энергетикларининг ташаббусига эргашмоқда.

Жадал суръат

ВАРШАВА. Польшада енгил саноат тез суръатлар билан ривожланмоқда. Бу йил экономиканинг ана шу соҳасига сарфланадиган капитал маблағ ўтган йилдагига нисбатан 45 процент ошади. Бу маблағнинг катта қисми тўқимачилик корхоналарини ривожлантиришга сарфланади. Бу корхоналар ишлаб чиқараётган буюмлар ишлаб чиқаришнинг ана шу тармоғи бутун маҳсулотининг қарийб учдан бир қисмини ташкил этади.

Енгил саноатда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга меҳнат унумдорлиги доимо ошиб бораётганлиги туфайли эришилмоқда.

Бу йил Польшада жами ўтган йилдагидан 6,5 процент кўп суммадаги енгил саноат буюмлари ишлаб чиқарилади ва истеъмолчиларга етказиб берилди.

(ТАСС).

Чет эл капитали кириб келмоқда

ВЕНА. (ТАСС). Австрия экономикасига чет эл капитали актив равишда суқилиб кирмоқда. Мамлакатдаги 30 та энг йирик корхоналардан 7 таси халқаро концернларга тегишлидир, деб таъкидлайди «Фольксштимме» газетаси. Масалан, Ғарбий Германияга қарашли «Аэг-телефункен» концернининг йиллик обороти Австрияда ўтган йили 37 процент ўсди, Ғарбий Германия-Голландияга қарашли «Филипс» концернининг йиллик обороти 30 процент, Ғарбий Германияга қарашли «Сименс» концернининг йиллик обороти эса 21 процент ўсди.

Австрия иқтисодий тадқиқотлар институтининг маълумотларига кўра, 1960 йилдан 1970 йилга қадар Австриянинг 96 та корхонаси чет эллик корхона эгалари қўлига ўтди. Чет эллик корхона эгалари томонидан сотиб олинган фирмаларда 1970 йил охирига келиб 48 минг киши ишлади. Бу рақам Австрия саноатида банд бўлган кишилар умумий сонининг 7,6 процентини ташкил этади.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН КАДРЛАР

СОФИЯ. Болгария Коммунистик партияси мамлакат халқ хўжалигининг барча тармоқлари учун кадрлар тайёрлашга катта аҳамият бермоқда. Урта техникавий маълумотли кадрлар тайёрлаш муҳим аҳамият касб этмоқда.

1960—1972 йиллар мобайнида Болгария экономикасининг турли тармоқларида банд бўлган ўрта маълумотли мутахассислар сони 164 минг кишидан 414 минг кишига етди.

Болгария Компартияси Марказий Комитетининг ўтган йил декабрь ойида бўлган пленуми Болгария Халқ Республикасида ҳунар-техника таълимининг роли ва аҳамиятини янада кўпроқ ошириш вазифасини қўйди. Ҳозирги вақтда мамлакатда ўтказилаётган маориф ислоҳоти ҳам ана шу мақсадни кўзда тутади.

Шу беш йиллик мобайнида 40 минг мутахассис, шу жумладан ҳунар-техника билим юртларида 250 минг малакали ишчи тайёрланади. Бундан ташқари, ишчиларнинг малакасиси ошириш соҳасида катта ишлар қилинмоқда. Шу вазифани ҳал қилиш учун ёш ишчиларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш юзасидан махсус ўқув марказлари ташкил қилинмоқда. Ҳозир мамлакатда 186 та шундай марказлар ишлаб турибди.

Ҳамкорлик қилиш истиқболи кенг

ТОКИО. (ТАСС мухбири). Японияниг савдо-саноат доираларида Совет Иттифоқи билан ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантиришга қизиқиш кучаймоқда.

Бу ерда шу фикрни айтмоқдаларки, яқинда бошланадиган Япония-Совет музокаралари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикаси, АҚШ ва Францияга қилган визитлари ҳамда шу мамлакатлар билан кўпгина муҳим битимлар имзоланганлиги натижасида халқаро вазият анча яхшиланган шароитда ўтиши турган гап.

«Мицуи буссан» компаниясининг бошқарувчиси К. Когурэ ТАСС мухбири билан суҳбатда айтдики, табиий ресурслари кам бўлган Япония билан Совет Иттифоқи ўртасида иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлашнинг аҳамияти катта. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визитидан кейин вужудга келган халқаро вазият фақат АҚШ билан СССР ўртасидагина эмас, шу билан бирга жаҳоннинг барча мамлакатлари ўртасида ҳам иқтисодий, техникавий ва илмий алоқаларни активлаштиришга жуда кўп қулайлик туғдиради. Бу эса биз учун қувончлидир.

«Мицубиси» фирмасининг вице-президенти К. Ямада шунга ўхшаш фикрни айтди. Япония, деди у, яшаш учун савдо қилиши лозим. Мустаҳкам тинчлик эса савдо-сотиқ учун жуда муҳим шартдир. Шу сабабли биз, савдо-саноат аҳллари Совет-Америка музокараларининг якунларига юксак баҳо бермоқдамиз. Бу музокаралар умуман халқаро вазиятни соғломлаштиришга олиб келди. Музокараларнинг якунлари Япон-Совет муносабатларини ривожлантиришга ҳам муайян даражада ижобий таъсир ўтказишига аминман. Япон-Совет иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантириш йўлида актив иш олиб бораётган япон савдо-саноат доиралари, деди К. Ямада, бош министр Танаканинг Москвага қиладиган сафарига ва юксак доирада олиб бориладиган Япон-Совет музокараларига шу жиҳатдан қараганда катта умид боғламоқдалар.

СССР ва Европанинг социалистик мамлакатлари билан савдо-сотиқ уюшмасининг муносабатларини ривожлантиришнинг муҳимлиги тўғрисида гапирар эканмиз. Узоқ Шарқда ва Осиёда шу муносабат билан қулай сиёсий вазият вужудга келтирилиши зарурлигини уқтириб ўтмоқчиман. Совет Иттифоқининг айниқса кейинги йиллардаги актив ҳаракатлари натижасида жаҳонда халқаро кескинликни юмшатиш йўлида ҳал қилувчи қадам қўйилди. Бу нарса Европадаги аҳволда айниқса сезилиб турибди. Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгашини чақириш бу қитъада доимий тинчликни таъминлаш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилади. Осиё қитъасида ҳам коллектив хавфсизликни таъминлаш проблемасига Осиё мамлакатлари ва биринчи галда Япония жуда жиддий киришишлари лозим бўлган пайт келди, деб ўйлаймиз.

Замон талаби билан ҳисоблашишни истамаётган, ҳар хил уйдирма важларни рўкач қилиб, халқнинг эътиборини Осиёда коллектив хавфсизлик вужудга келтириш тўғрисидаги таклифдан чалғитишга уринаётган баъзи кишилар Японияда афсуски, ҳали ҳам бор. Бироқ халқларнинг мустаҳкам тинчликка, дўстона, яхши қўшничилик алоқаларини ўрнатишга интилишига ҳеч ким тўсқинлик қила олмаслигини турмушнинг ўзи кўрсатди.

Буни Европанинг тажрибаси исботлаб берди.

В. ЗАЦЕПИН.

ВАТАНПАРВАР КУЧЛАРНИ БИРЛАШТИРИШ УЧУН

ДАККА. (ТАСС). Бангладешдаги уч ватанпарвар партия — Халқ иттифоқи, Бангладеш Коммунистик партияси ва Музаффар Аҳмад Миллий халқ партияси бош секретарлари имзолаган қўшма мурожаат эълон қилинди. Халққа мурожаатда «мамлакатнинг барча соф виждонли кишиларини, барча ватанпарварларини бирлаштириш ва Бангладеш Республикаси мустақиллигига путур етказишга уринаётган кишиларга кескин зарба бериш пайти келди» дейилади.

Республиканинг ташқи ва ички душманлари, дейилади мурожаатда, ҳамон ҳукуматга қарши фитна уюштиришга, Бангладешнинг мустақилликка эришуви учун ёрдам берган мамлакатларга нисбатан халқ ўртасида адоват туғдиришга уринмоқдалар.

Ватанпарвар партияларнинг раҳбарлари Мавлоно Бхашани бошчилигида Ҳиндистонга қарши шиорларни кўтариб чиққан ва иш ташлаш уюштираётган миллий халқ партиясининг кўпорувчилик тактикасини қоралади. Улар халқни сўл унсурларга қарши, бандитларнинг шайкаларига, чайқовчилар ва иғвогарларга қарши қатъий кураш олиб боришга, иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш учун ғайрат билан ишлашга чақирдилар.

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалини ҳар куни юзларча меҳмонлар ва туристлар келиб кўрадилар.

СУРАТДА: бир группа туристлар В. И. Лениннинг Улуғ Октябрь революциясига қадар бўлган революцион фаолиятини акс эттирувчи бўлим экспонатлари билан танишмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Тайта ТОВИТ,
(КЕНИЯ).

Жонга теккан қўнғироқ

Кения ёзувчиси Тайта Товит новелла жанрида самарали ижод қилаётган қаламкашлардан биридир. Унинг «Ўлган сигирнинг азаси» тўплами айниқса машҳурдир. Тайта Товитнинг кўпгина асарлари рус тилига ҳам таржима қилинган.

Эрталаб соат ўн бирларда меҳмонхонанинг юқори қаватига жойлашган ошхонадан қайтаётган Майнани телефонистка чақирди.

—Сизга кимдир қўнғироқ қилди. Аммо кимлигини айтмади.

Майна ўз хонасига кириши биланоқ бухгалтер йиллик ҳисоботни олиб келиб қолди. Шу дақиқадаёқ телефон жиринглади.

— Ҳа, ҳа. Ким бу? Йўқ, мен сизни танимаяпман...

Бухгалтер айрим сўзларнигина эшита олди. Лекин шу сўзларнинг ўзиёқ бу телефон суҳбатининг ғайри табиийлигидан дарак берарди.

—Унутибман? Нимани? Қандай пулларни? Тўламасам, кўнгилсизлик рўй беради дейсизми? Тушунмаяпман...

Суҳбат тугамасиданоқ телефон жимиб қолди.

— Нима гап ўзи! Балки сизга менинг ёрдамим тегиб қолар, — деди бухгалтер мулойимлик билан.

Майна ҳисоботни варақларкан, бухгалтернинг ўзига диққат билан тикилиб турганлигини сезди.

— Балки номерда адашишгандир, — деб қўйди Майна. Бирдан уни титроқ боса бошлади. Ўша сирли қўнғироқ унинг хаёлидан кетмасди. У яна ҳисоботни кўздан кечиришга ҳаракат қилди. Бухгалтер ўрнидан турди.

—Мен кечроқ кирарман. Ҳисобот бўлса қочмас, — деб чиқиб кетди.

«Исмини ҳам билолмадим!..» Майнанинг юзида чуқур ажинлар пайдо бўлиб, аянчли қиёфага кириб қолди. Уни узуқ-юлуқ хаёллар эзар, чексиз фикрлардан сирқираётган бошини икки кафти орасига олиб ўтирарди.

Чамаси, бу кредитор бўлса керак. Уни қўрқитмоқчи. У тўланмаган қарзларнинг ҳаммасини эслай бошлади. Йўқ, кредитор эмас. Беш минг шиллинг ҳазилакам қарзми. Бу пулларни икки катта фирма унга ишониб беришганди. Агар қайтиб олмоқчи бўлсалар, қонуний йўл билан суд орқали олишлари мумкин-ку! Бундай сирли қилиб телефон жиринглатишнинг кераги ҳам йўқ. Бошқа танишларникига қараганда унинг қарзи жуда кўп ҳам эмаски, бошига шунча ташвишларни солса. Ҳар ҳолда бу қарзларни шу сйда бўлмасада, кейингиларида албатта тўлаш керак.

«Менга кўплар ҳасад қилишади,—ўйлай бошлади Майна асабийлашиб. —Мен бу лавозимга қандай эришганлигимни билмаган ҳолда ҳасад қилишади. Камбағал оиладан чиққан, оч-яланғоч боланинг бу вазмин чарм креслога ўтириши осон бўлдими. Онаси ўлганда тўққиз ёшда эди. Оддий ошпазнинг ҳафтасига оладиган икки шиллинги қорнини тўйғазишга ҳам етмасди. Бу ишда ҳам узоқ ишламади. Иш қидириб сарсон бўлганларини унутиб бўлармиди? —Сўнг... сўнг омади келиб қолди. Ўқиш, ёзишни биладиган бу болани қишлоқ мактабига ўқишга олишди. Кейин ўрта мактабда ўқиди. Кейин—коллежда. Бундан каттароқ бахт борми? Энди ҳинд боққолининг бемаза таомини емайсан. Сен энди дипломли бўлиб, тузукроқ хизматга ўтасан. Доимий хизматга...»

Кимга керак бўлиб қолдийкан асабимни қақшатиш. У жаҳл билан креслосини телефон турган столчадан нарига суриб ўтириб олди. «Балки кимдир менинг сиёсий машғулотларимни эслаб қолгандир. Ҳа, ёшлигимда мен сиёсий курашларда актив иштирок этгандим. Кўпчилик менга ишонарди, кўпчилик менга эргашарди. Ҳукумат мени ҳам яқинда судланган сиёсий жиноятчилар қаторига қўшмаётганмикан? Йўқ, юқоридагилар мени ҳамма давлат акцияларини қўлловчи мартабали компаниянинг мартабали аъзоси сифатида билишади. Аммо бу қўнғироқ кимники бўлдийкин. Балки, мухолифларим иғво қилишгандир. Ҳасадгўйлар! Ўзим, фақат, ўзимгина мана шу қўлларим, бошим билан бу мавқега эришдим. Ҳеч кимдан тили қисиқ жойим йўқ. Мен софман».

Майнанинг юзига қон қуйилиб, қўлларини мушт қилган эди, бармоқларигача қирсиллаб кетди. Бу лаънати телефон қўнғироғи ҳақида бирон дўстига айтсинми? У яна телефонга яқинлашиб, телефон китобчасини варақларкан, трубкани қўлига олди. Энг яқин дўсти ишлайдиган департамент информация бўлимининг номерларини тера бошлади. Дўсти касал экан. Уйига телефон қилган эди, ҳадеб гўшт дўконига тушаверди. Номери нотўғри ёзилган бўлса керак.

Бошқа бир администратор дўстига қўнғироқ қилиб, топиб олди. Бўлган воқеанинг тафсилотини айта бошлади. Бироқ дўсти шошаётганлиги учун унинг сўзини чала эшитиб, «ваҳима қилма», деб трубкани қўйиб қўйди.

Соғлиқни сақлаш министрлигида ишлайдиган таниши эса унинг гапларини диққат билан тинглади. Шубҳалари ўринсизлиги, бу кимнингдир қалтис ҳазили бўлиши мумкинлигини айтди.

Кейин Майна репортер ўртоғи билан дардлашди. У полицияга мурожаат қилишни маслаҳат берди. Майнанинг ўзи ҳам шундай қилсаммикан деб ўйлаётганди. Аммо полиция бошлиғининг қиёфасини кўз олдига келтириши биланоқ ўз фикридан қайтди.

Майна яна кимгадир қўнғироқ қилмоқчи бўлди. Хонага қоронғи тушганлиги сабабли чироқни ёқиш учун ўрнидан қўзғалди. Иш куни аллақачонлар тугаганди.

«Вақтнинг ўтишини қаранг-а» — ўйлади у. Қоронғиликда телефонга бир қараб қўйди-да, ким ва нима мақсадда қўнғироқ қилганлигини барибир аниқлай олмаслигини тушунди. Чироқни ёқмасданоқ, ўқилмаган ҳисоботни портфелга тиқди-да, секин кўчага чиқди. Сал кўнглини ёзиш учун биринчи дуч келган қаҳвахонага кирди. Икки соатлар ичида у ўтирган стол устида пиводан бўшаган кружкалар саф тортиб қолди.

Бирдан бугун хотини билан яқин қариндошларининикига тўйга бориши кераклиги ёдига келди. Хотини роса ҳуноб бўлиб уни кутаётган бўлса керак.

«Бор-е, нима бўлса, бўлар!— алам билан ўйлади Майна. Қаҳвахонадан чиқиб, ўзига таниш ресторанга киришга аҳд қилиб ўрнидан турди. У ерда балки бирорта танишини учратиб қолар.

Вақт ярим кечага яқинлашиб қолган, ресторанннинг одам сийраклашиб қолган залида ҳеч қандай таниш кўринмасди.

У ҳамон ичар, аммо бу билан ҳам дарди енгиллашмасди. Боши гувилларди. Назарида ҳамма шаҳар телефонлари баравагига жиринглаётгандай бўларди. Уйга гандираклаб юра-юра такси тутишга ҳаракат қиларкан, орқасидан кимдир кузатаётгандек туюларди унга.

Уйида ҳеч ким йўқ экан. Ҳатто хизматчилар ҳам қаергадир кетишибди.

—Ҳа, тўйга кетишган-ку... У ўзини кроватга ташлади-ю, ўша дақиқадаёқ ухлаб қолди.

Хотинининг шанғиллашидан уйғониб кетди.

— Шундай тантанани унутдингми! Эсинг жойидами ўзи? Ё худо, бу қандай шармандалик. Ичишни эсингдан чиқармабсан-ку!..

Хотини тинмасдан жаврарди. Майна кўзларини юмиб олди. Ҳаммасини бир бошдан ўйлаб кўриши керак эди. Ким биландир дардлашгиси келардию, ҳамдард тополмасди. Нега хотини шунчалик аччиғланаяпти? Балки кечаги қўнғироқнинг хотинига алоқаси бордир? Балки хотинига фақат унинг пули керакдир? Лаънати қўнғироқ.

Эртасига Майна қизини жойлаштирмоқчи бўлган коллежни кўришга жўнади. У кимлар биландир танишди, кимларнингдир қўлини қисди, ширингина нутқ сўзлади. Майна ўқитувчилар билан биргаликда чой ичди, мактаб кутубхонаси фондига пул берди. Ўзини эзаётган азоб ҳақида хотинига ҳеч нарса демади. Хотини кечаги воқеа туфайли ҳамон аччиқланарди.

Душанба куни Майна ишга келди-ю, столи устидаги янги газета ва хатларга кўзи тушди. Майна хатларни очмасданоқ мазмунини била олиш ҳиссиётига эга эди. Бизнесчи сифатида ўзини қизиқтирмайдиган хатлар очилмасданоқ, қолиб кетарди. Бугун эса биринчи навбатда шундай хатларни олиб ўқий бошлади. Лекин улардан ҳам ўзига керакли ҳеч нарса тополмади.

Ҳаммаси пул ёрдами, ишга кириш ҳақидаги хатлар эди.

Шундан сўнг Майна ҳалигача очиб кўрмаган ҳисоботни эндигина қўлига олган эдики, телефон жиринглаб қолди. Телефонистка қизнинг ҳиссиз овози эшитилди.

—Сизни сўрашяпти, сэр. Гаплашасизми?

Майна узоқ ўйлаб жавоб берди.

— Ҳа, уланг!

Шу заҳотиёқ телефонда енгил хўрсиниш эшитилди.

—Ким бу, —шивирлади у. — Шунда ўзига яқин, азиз бир овозни эшитди.

—Дадажон, мактабдан қўнғироқ қиляпман. Жуда зарур иш чиқиб қолди. Ўқишимнинг келаси ойига ҳақ тўлашни унутибсан. Шанба куни ҳам қўнғироқ қилгандим, лекин телефон узилиб қолди. Тезроқ чек юбормасанг мени ўқишдан ҳайдашади. Нега куляпсан, дадажон?.. Наҳотки кулгили гап айтаётган бўлсам? Ахир бу жиддий масала-ку!..

У. Садиров таржимаси.

Спорт

БОКСЧИЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Қардош Венгрияда ўтган халқаро турнирда Ўзбекистон боксчилари катта муваффақиятга эришишди. Саккиз мамлакатнинг энг кучли чарм қўлқоп усталари иштирок этган ана шу турнирда республикамиз вакилларининг ҳаммаси совриндорлар сафидан ўрин олишди.

Руфат Рисқиев ва Владимир Юдин ўз вазн тоифаларида ғолиб чиқиб олтин медалларга сазовор бўлдилар. Николай Савельев билан Абдулла Қодирохуновга кумуш медаллари, Ҳикматулла Муталовга эса бронза медали насб этди.

ЕВРОПА—ЖАНУБИЙ АМЕРИКА

Ўтган йили ФИФАнинг ташаббуси билан Европа ва Жанубий Америка терма командалари ўртасида футбол бўйича ўртоқлик учрашуви ўтказилган эди. Бу йил ҳам Европа-Жанубий Америка учрашувини ўтказишга қарор қилинди. ФИФАнинг хабар қилишига қараганда бу ўйин 31 октябрда Барселонада бўлади. Ўтган йилгидек бу йил ҳам совет футболчиларидан ҳеч ким Европа терма командасига киргани йўқ.

МАҒЛУБИЯТГА УЧРАМАЙ

Сув полоси бўйича Ўзбекистон XVI спартакиадаси чемпиони унвони учун тўрт команда кураш олиб борган эди. «Меҳнат» командасининг спортчилари Тошкентнинг «Тўқимачи» ҳавзасида барча ўйинларни уюшқоқлик билан ўтказиб, бирор марта ҳам мағлубиятга учрамадилар. Ҳамма ўйинларда ғалаба қозонган меҳнатчилар спартакиада зачётига 36 очко қўшишди. Кейинги ўринларни «Буревестник» (27 очко), «Меҳнат резервлари» (21 очко) ва «Спартак» (15 очко) эгаллади.

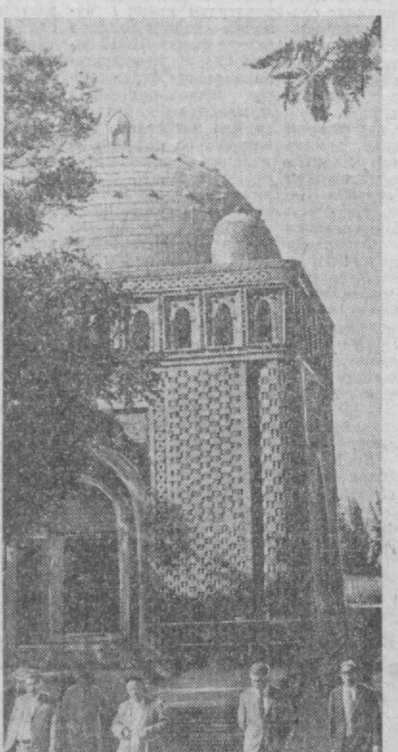

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКА БУЙЛАБ

БУХОРО. Исмоил Сомоний мақбараси.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

СУВ ШАҲАРНИ «ШАМОЛЛАТАДИ»

Олатовнинг абадий музликлари тез эриётганлигидан Қозоғистон пойтахти четкаларидаги сув омборлари шодасини тамомила тўлдириб олиш мумкин бўлди.

Бу ҳовузларда 50 миллион куб метрдан зиёд мусаффо муз суви йиғилди. Шаҳар бўсағаларини ярим ҳалқа қилиб ўраб олган мана шу «маржон» Олмаота атмосферасини шамоллатишни тезлаштириш ролини ўйнамоқда.

Хўш, бу иш қандай бажарилади? Ёзда музликлардан бошланувчи жилға сувлари билан тўлган ҳовузлар атрофдаги қуруқликдан анча совуқроқ бўлади. Шунинг учун шу кўллар устидаги атмосфера маълум баландликкача совуқроқ ва намроқ бўлади. Бунинг натижасида ҳаво айланиши вужудга келиб, салқин шабада ҳосил қилиб туради.

КЎРИНМАС МИКРОФОН

А. С. Попов номли Бутуниттифоқ радио эшиттириш ва акустика илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари авторучка ичига ўрнатиш мумкин бўлган микрофон ясашди. Бу микрофон турли аҳамиятдаги ихчам магнитофонлар учун мўлжалланган ва музика билан нутқни жуда сифатли қилиб ёзиб олишга имкон беради. Одатдаги мембрана ўрнига электрет плёнка ишлатилиши туфайли шундай асбоблар ясаш мумкин бўлди.

Туладаги «Прибой» заводи янги маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда.

(ТАСС).

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг III республика конференцияси делегатлари диққатига

Ўзбекистон дўстлик жамиятининг III республика конференцияси шу йил 30 август эрталаб соат 10.00 да Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик театри биносида очилади.

Конференция делегатларини рўйхатга олиш театр фойесида соат 9.00 дан бошланади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|VIII да **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29|VIII да **Ўжарлар.** 30|VIII да **Тошболта ошиқ** (ёзги бинода).

КИНО

29 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Муҳаббат гўзаллиги (17.00, 20.45), **Тилла ўқ** (19.00, 22.30), — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Рам ва Шам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (17.40, 20.20).

Ҳамраз — «КЎКЧА» (17.20, 20.30).

Биз шу ерда яшаймиз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Дунё — ҲАМЗА номли (17.30, 20.30).

Бошсиз чавандоз — САНЪАТ САРОЙИ (17.00, 19.00, 20.45), «ЧАЙКА» (18.00, 20.00).

Бўғиздаги тош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (17.00, 18.45, 20.30).

Церник иши — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Қора лола — КИРОВ номли.

Сўнгги гайдук —ТЕЛЬМАН номли.

Бошсиз чавандоз — «ФЕСТИВАЛЬ».

30 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Муҳаббат гўзаллиги (13.00, 17.00, 20.45), **Тилла ўқ** (11.00, 15.00, 19.00, 22.30), — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Рам ва Шам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (10.00, 12.30, 15.00, 17.40, 20.20).

Дунё — ҲАМЗА номли (11.30, 14.30, 20.30).

Ҳамраз — «КЎКЧА» (11.00, 14.00, 17.20, 20.30).

Бошсиз чавандоз— САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.00, 17.00, 19.00, 20.45), «ЧАЙКА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Бўғиздаги тош — «СПУТНИК», «ВОСТОК» (жуфт соатларда),

Михай ботир (2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жодугар— «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биз шу ерда яшаймиз — «МОСКВА» (10.00, 11.45, 13,30, 15.15, 17.00, 18.45, 20.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Прокурор ўғли — КИРОВ номли.

Машаққатли касб — ТЕЛЬМАН номли.

Тақиқланган муҳаббат — «ФЕСТИВАЛЬ».

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1974 йил учун МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, РАЙОН ВА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА

1 СЕНТЯБРДАН ОБУНА БОШЛАНАДИ

«СОЮЗПЕЧАТЬ» бўлимлари ва агентликлари, алоқа бўлимлари, ўқиш ва иш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар сизни кутмоқда.

Ўзбекистон ССР
Алоқа министрлиги.
«СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Реклама ва эълонлар

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ

ҚУРАШ МАЙДОНИДА

30 АВГУСТДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА;**

Лирик хушовоз хонандалар: Фахриддин УМАРОВ, Ойхон ЁҚУБОВА;

Оригинал жанр устаси—Собир МАҲКАМОВ ва бошқалар.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ.

Программани —Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар сотилмоқда.

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ, ҚЎШИҚ ВА РАҚС ШАЙДОЛАРИ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАР СОСТАВИДАГИ ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари (профессорлар, докторлар, доцентлар, фан кандидатлари); назарий механика, турар жой бинолари архитектурасини лойиҳалаш, расм, тасвирий санъат ва ҳайкалтарошлик, саноат ва граждан бинолари архитектураси, машинасозлик саноатини ташкил қилиш ва иқтисод (механика факультети учун), электр симлари ва саноат қурилмаларини автоматлаштириш, электротехниканинг назарий асослари, машинасозлик саноатини ташкил қилиш ва иқтисод (самолётсозлик факультети учун), автоматика ва телемеханика, амалий математика, ҳисоблаш техникаси;

кафедра доцентлари: фойдали қазилма конларини очиқ ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш, КПСС тарихи, автомеханика ва телемеханика, радио-электроника асослари, информацион-ўлчов техникаси (2 ўрин), электротехниканинг назарий асослари, химия саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш (2), нефть ва газ конларини қидириш ва геология, умумий электротехника;

кафедра катта ўқитувчилари: металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, меҳнат муҳофазаси, рангли металлар металлургияси, кон саноатини ташкил қилиш ва иқтисод, кон ишларини автоматлаштириш ва кон машиналари, умумий овқатланиш технологияси, органик химия, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш (2), материаллар қаршилиги, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, гидротехник иншоотлар, жисмоний тарбия ва спорт (4), геология;

кафедра ассистентлари: машинасозлик технологияси, амалий математика (2), ҳисоблаш техникаси, меҳнат муҳофазаси (2), физика;

кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия ва спорт (4).

КЕЧКИ-СИРТҚИ БЎЛИМГА
ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

кафедра мудири: (профессор, доктор, доцент, фан кандидати): физика;

кафедра доценти: қурилиш ишлаб чиқариши технологияси;

кафедра катта ўқитувчилари: сиёсий иқтисод (ўзбек тилида), қурилиш ишлаб чиқариши технологияси, биноларни лойиҳалаш, бинолар конструкцияси;

кафедра ассистентлари: назарий механика (ўзбек тилида), бинолар конструкцияси, чизма геометрия ва чизмачилик.

ЗАРАФШОН ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчилари: олий математика, умумий инженерлик предметлари;

кафедра ассистентлари: фалсафа, КПСС тарихи;

БУХОРО ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: (профессор, доктор, доцент, фан кандидати) фалсафа ва илмий коммунизм;

кафедра катта ўқитувчилари: олий математика, КПСС тарихи;

кафедра ассистентлари: чизма геометрия ва чизмачилик; геодезия ва геологик предметлар, сиёсий иқтисод.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

кафедра мудири: (профессор, доктор, доцент, фан кандидати); марксизм-ленинизм.

кафедра доценти: химия (органик химия бўйича);

кафедра катта ўқитувчиси: умумий электротехника.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчиси: қурилиш иқтисоди ва ташкил қилиш;

кафедра ассистенти: қурилиш конструкцияси.

АНГРЕН ШАҲРИДА

кафедра мудири: (профессор, доктор, доцент, фан кандидати); марксизм-ленинизм.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАВ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13-уй.

ТЕЛЕВИЗОР

29 АВГУСТ ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.45 Янгиликлар. 17.55 Ўқувчилар учун. «Орленок» телестудиясининг ёш мухбирлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Мальцев билан учрашуви. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Болалар учун мультфильм. **Ўзбек тилида:** 19.00 Ўқувчилар учун. «Ёш куч» спорт программаси. 19.30 «Мушоира этади давом». Адабий кўрсатув. 20.10 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 20.25 Совет тинчлик программаси — амалда. 20.45 Ўн минут музика. 20.55 «Ахборот» информацион программаси. 21.15 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада оркестри концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 22.30 Дала ишлари кундалиги. 22.45 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи». «Совет Грузияси». Телевизион ҳужжатли фильм.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 Д. Шостакович. «Бешинчи симфония». Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси симфоник оркестри концерти. 19.30 Ўқувчилар учун кўрсатув. 20.00 «Техника тараққиёти экрани». 20.30 Рангли телевидение. «Лайне» ансамбли куйлайди. 20.40 «Шамол билан юзма-юз». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Элга хизмат—олий ҳиммат». (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Бутуниттифоқ радиоси ва Марказий телевидениеси рус халқ хорининг концерти. 23.10 «Ёзувчи А. Чайковский ижодидан саҳифалар». 24.00 Кўрсатувлар программаси. 00.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

30 АВГУСТ ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Болалар учун кўрсатув. 13.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 12-серияси. 14.30 «Инсон ва меҳнат». Горькийдан олиб кўрсатилади. 15.00 Санъат усталари концерти. СССР халқ артисти В. Норейко концерти. 15.50 «Люблинский тажрибаси — оммага». 16.05 1973 йил СССР Давлат мукофотининг номзодлари. «Тасвирий санъат». 16.35 «Қрим тонги». Бутуниттифоқ музикали фестивалда. 17.15 «Касб ҳақида ҳикоялар». «Биз қишлоқ механизаторлари». 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Янгиликлар. 18.00 Рангли телевидение. Болалар учун. «Қўғирчоқ магазинида». **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 «Ассалом, мактаб» (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 19.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Азамат ўлка ёшлари». 19.55 «Ахборот» информацион программаси. **Рус тилида:** 20.10 «Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили». **Ўзбек тилида:** 20.40 «Шеърият мухлисларига». 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Маориф ходимлари учун концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 23.00 «СССР халқлари адабиёти». Чингиз Айматовнинг адабий портрети.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Болалар учун мультфильм. 11.30 «Хайр, кабутарлар». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 18.30 Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси эстрада симфоник оркестри концерти. 19.30 Ўқувчилар учун. «Биз Дединовада ўқиймиз». 20.00 «Жасорат». Телевизион альманах. 20.30 Ўзбекистон ССР, Сирдарё область «Ёшлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.00 «Ўтмиш киноленталари». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Акушер ва гинекологларнинг халқаро симпозиуми олдидан. «Келажак авлоднинг саломатлиги учун».

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

4 бет. Тошкент оқшоми. 29 АВГУСТ, 1973 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р—02639. Нашр В—2265.